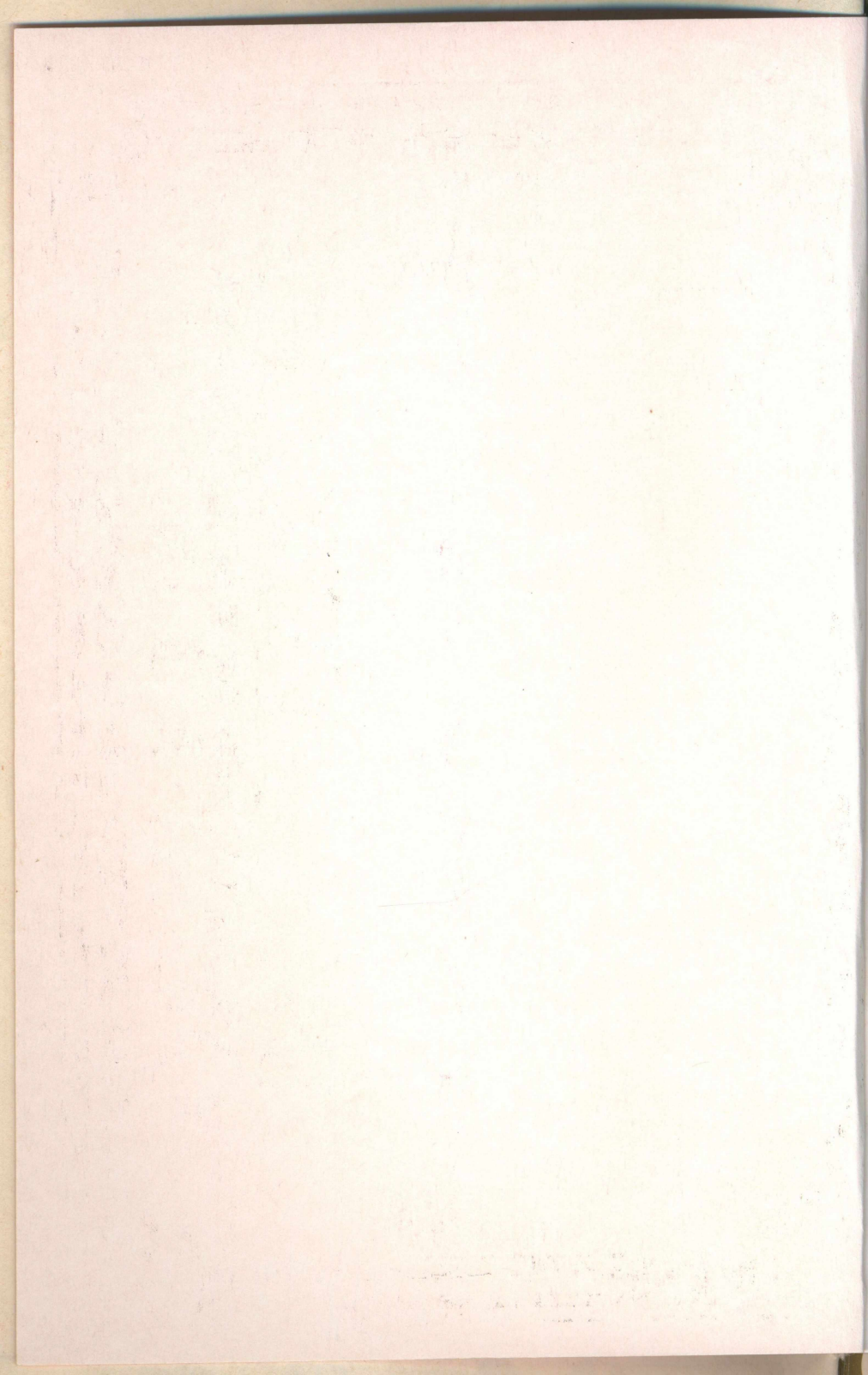

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
CZYTELNIA
ul. Stare Miasto 33
10-026 Olsztyn, ☎ 527-28-74

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
im. Emilii
Sukertowej-
Biedrawiny
w OLSZTYNIE

BIBLIOTEKARZ
OLSZTYŃSKI

**WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. EMILII SUKERTOWEJ-BIEDRAWINY
W OLSZTYNIE**

Krytyka
Jolanta JURAN
Jolanta LAWRYNOWICZ
Wiesława NICHTAUBER
Dariusz POL-CZAJKOWSKI
Izabela WZBIWKA

**BIBLIOTEKARZ OLSZTYŃSKI
nr 1-2/1996**

1. KRYTYKA
1. Krytyka - Jolanta Juran
2. Krytyka - Jolanta Juran
3. Krytyka - Jolanta Juran
4. Krytyka - Jolanta Juran
5. Krytyka - Jolanta Juran
6. Krytyka - Jolanta Juran
7. Krytyka - Jolanta Juran
8. Krytyka - Jolanta Juran
9. Krytyka - Jolanta Juran
10. Krytyka - Jolanta Juran
11. Krytyka - Jolanta Juran
12. Krytyka - Jolanta Juran
13. Krytyka - Jolanta Juran
14. Krytyka - Jolanta Juran
15. Krytyka - Jolanta Juran
16. Krytyka - Jolanta Juran
17. Krytyka - Jolanta Juran
18. Krytyka - Jolanta Juran
19. Krytyka - Jolanta Juran
20. Krytyka - Jolanta Juran
21. Krytyka - Jolanta Juran
22. Krytyka - Jolanta Juran
23. Krytyka - Jolanta Juran
24. Krytyka - Jolanta Juran
25. Krytyka - Jolanta Juran
26. Krytyka - Jolanta Juran
27. Krytyka - Jolanta Juran
28. Krytyka - Jolanta Juran
29. Krytyka - Jolanta Juran
30. Krytyka - Jolanta Juran
31. Krytyka - Jolanta Juran
32. Krytyka - Jolanta Juran
33. Krytyka - Jolanta Juran
34. Krytyka - Jolanta Juran
35. Krytyka - Jolanta Juran
36. Krytyka - Jolanta Juran
37. Krytyka - Jolanta Juran
38. Krytyka - Jolanta Juran
39. Krytyka - Jolanta Juran
40. Krytyka - Jolanta Juran
41. Krytyka - Jolanta Juran
42. Krytyka - Jolanta Juran
43. Krytyka - Jolanta Juran
44. Krytyka - Jolanta Juran
45. Krytyka - Jolanta Juran
46. Krytyka - Jolanta Juran
47. Krytyka - Jolanta Juran
48. Krytyka - Jolanta Juran
49. Krytyka - Jolanta Juran
50. Krytyka - Jolanta Juran
51. Krytyka - Jolanta Juran
52. Krytyka - Jolanta Juran
53. Krytyka - Jolanta Juran
54. Krytyka - Jolanta Juran
55. Krytyka - Jolanta Juran
56. Krytyka - Jolanta Juran
57. Krytyka - Jolanta Juran
58. Krytyka - Jolanta Juran
59. Krytyka - Jolanta Juran
60. Krytyka - Jolanta Juran

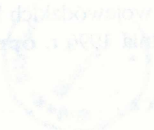
Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny
10-117 Olsztyn, ul. 1 Maja 5, tel. 082 37-94 02
Nakład 232 egz.

201 201 11 11 11 11

~~Nr ... 503 Nr 50. 40-103504~~

WYDZIAŁ HISTORII
KRAJOWY
KATEDRA HISTORII
KRAJOWY
KATEDRA HISTORII
KRAJOWY

7	1. Wskazanie strategii naukowej na przykładzie biblioteki polskiej
16	2. "Kochanie" po biblioteczni - Biblioteka Józefowa
23	3. Podsumowanie wydziałowych bibliotek - Wieszka
28	4. Biblioteka publiczna-szkolna w województwie łódzkim - Wieszka
29	5. Książki z kolekcji bibliotek wojewódzkich bibliotek polonistycznych
30	6. Książki z kolekcji bibliotek wojewódzkich bibliotek polonistycznych
30	7. LICZBE Z KOLEKCYI KSIĄZEK
30	8. Region Kola - Roman Izwigołow
38	9. WARTO WIEDZIEĆ
38	10. Kształcenie bibliotek i bibliotekarzy - Józef Jozan
41	11. WYKAZ BIBLIOTEK
41	12. Biblioteki i kłuby biblioteczne - Józef Jozan
49	13. Biblioteki - Roman Jozan
49	14. NOWELI WYKAZ
53	15. Nowela i powieść w literaturze - Roman Wójcik
58	16. Zbiórka informacyjno-biblioteczna (wydanie 1970)
58	17. Biblioteczna - Roman Jozan
64	18. KALENDARIUM BOKSOWO (1970) - Roman Jozan
64	19. KALENDARIUM WYDARZEŃ I ŻYCIA BIBLIOTEK POLSKICH (1970)
69	20. Kalendarium (1970) - Roman Jozan

1970/06/06

Od redakcji

Dominującą cechą kolejnego numeru „Bibliotekarza...” jest duże zróżnicowanie zawartych w nim materiałów. Ponad jednorodność tematyczną postawiliśmy aktualność merytoryczną tekstów. Robimy to z nadzieją, że Czytelnicy znajdą w nich myśli przydatne w pracy, wierzymy, że zdołamy zainspirować do poszukiwań własnych.

Tekst P. Ewy Andrzejczyk jest skróconą nieco wersją pracy dyplomowej napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Radosława Cybulskiego. Jest to już kolejna publikacja w naszym czasopiśmie poświęconemu marketingowi oraz funkcji informatycznej bibliotek publicznych.

Nie wszyscy dotrą do wydania książkowego materiałów z konferencji dyrektorów wojewódzkich bibliotek publicznych odbytej 23-25 kwietnia w Starych Jabłonkach, publikujemy więc protokół z tej narady, a także przyjęte przez to samo zgromadzenie *Zasady współpracy i łączenia bibliotek publicznych z bibliotekami szkolnymi*.

Zapis przebiegu obrad pozwoli zorientować się w treści i atmosferze narady, natomiast dokument *Zasady współpracy* będzie na pewno bardzo przydatny, szczególnie bibliotekom publiczno-szkolnym.

Zachęcam również do zapoznania się z kompletem materiałów z konferencji. Warto może dodać, że w wyniku starań Marka Żylińskiego – przewodniczącego Sejmiku Samorządowego Województwa Olsztyńskiego problemy biblioteczne stały się jednym z tematów Zgromadzenia Ogólnego Krajowego Sejmiku Samorządu Terytorialnego w Koszalinie, gdzie biblioteki publiczne reprezentowali Jerzy Maj oraz Roman Ławrynowicz.

Zachęcam do przeczytania relacji Elżbiety Józwowicz z objazdu bibliotek niemieckich. Prawda, że autorka jeszcze nie ujawnia „... rozwiązań, które bez wielkich nakładów finansowych można zastosować w polskich bibliotekach”, ale obiecała uczynić to w późniejszym terminie. Szlachetne owoce dojrzewają dłużej.

Z żalem zrezygnować musimy z upowszechnienia dorobku ubiegłorocznego konkursu bibliotek. Jest zbyt dużo materiału, by prezentować

go w całości, nie możemy natomiast wyróżniać tylko wybranych. Chętnie natomiast publikować będziemy materiały autoryzowane przez bibliotekarzy – autorów lub współuczestników wartościowych działań.

Nadal zachęcam do nadsyłania informacji oraz opracowań dotyczących ważniejszych wydarzeń w Waszych bibliotekach. Bibliotekarze do długopisów!

Roman Ławrynowicz

I. W NASZYCH BIBLIOTEKACH

Zastosowanie strategii marketingowej na przykładzie biblioteki publicznej w Olsztynie

Wstęp

Nowoczesna biblioteka powinna zaspokajać potrzeby ludzkie w zakresie wykształcenia ogólnego, informacji, odpoczynku. Poznanie potrzeb użytkowników i wyznaczenie planu działalności pozwala rozszerzyć krąg użytkowników.

Planowanie marketingowe pomaga pracownikom biblioteki w podejmowaniu decyzji, które elementy działalności należy zachować, a które wyeliminować. Początkowa faza w procesie planowania polega na uzgodnieniu ogólnych założeń biblioteki, jej celów i priorytetów.

Niezwykle ważna jest analiza struktury danej społeczności i jej potrzeb. Oprócz typowych badań demograficznych i statystycznych należy zwrócić także uwagę na strukturę urbanistyczną, w której funkcjonuje biblioteka, jej lokalizację w stosunku do innych instytucji kultury, rodzaj ośrodków usługowo-handlowych istniejących wokół niej, obecność szkół i szlaków komunikacyjnych. Wszystkie te badania zaprogramowane w odpowiedni sposób pozwolą na zorientowanie się w ocenie użyteczności biblioteki w danym środowisku.

Struktura urbanistyczna i społeczno-demograficzna osiedla.

Lokalizacja biblioteki i analiza jej działalności

Biblioteka Publiczna nr 11 mieszcząca się w Olsztynie przy ulicy Kołobrzeskiej 5 należy do sieci bibliotek miejskich działających po reorganizacji w 1992 roku, to jest komunalizacji byłych filii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i włączeniu ich w strukturę Miejskiego Oś-

rodka Kultury. W obecnych granicach zasięg działania biblioteki ma kształt czworokąta biegnącego wzdłuż ulic: Dworcowej, Kętrzyńskiego, Kościuszki, Alei Marszałka Piłsudskiego. Gdy patrzy się na plan miasta lokalizacja ta w zabudowie Olsztyna sprawia wrażenie centralnej. Rozbudowa dzielnicy jest już obecnie zakończona. Najstarsza jej część to budownictwo komunalne powstałe przed i bezpośrednio po II wojnie światowej (ulice Głowackiego, Kościńskiego, Kościuszki). Z drugiej zaś strony znajdują się budynki powstałe w ramach osiedla „Pojezierze” wybudowanego na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Zabudowa tu jest charakterystyczna dla nowoczesnych osiedli (oprócz budynków czteropiętrowych znajdują się wysokie biurowce). Obszar dzielnicy obejmuje około 58 ha, to jest 0,66% powierzchni całego Olsztyna.

Liczba mieszkańców dzielnicy wynosi ok. 9599, to jest około 5,7% ludności całego miasta. Struktura grup wiekowych i wykształcenia ludności dorosłej jest trudna do określenia, gdyż nie są prowadzone badania demograficzne w ramach osiedla.

Olsztyn posiada 166.000 mieszkańców, z czego 54,6% stanowią kobiety. Ludność w wieku 0-17 lat stanowi 27,6%, w wieku produkcyjnym 18-64 lata – 62,1%, powyżej 65 lat – 10,3%.

W rejonie działalności biblioteki znajdują się inne instytucje kulturalno-oświatowe. Są to: Filharmonia wraz z działającą przy niej Szkołą Muzyczną, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, Teatr Lalek, Wyższa Szkoła Pedagogiczna (Wydział Pedagogiczny, College Języka Angielskiego), Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, trzy szkoły średnie: Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Energetyczno-Mechanicznych i Technikum Budowlane.

Nie bez znaczenia jest obecność kilku banków (Bank Gdański, Bank Gospodarki Żywnościowej, Bank Rozwoju Eksportu, Bank Rozwoju Rolnictwa, Narodowy Bank Polski, Polski Bank Inwestycyjny), a także organizacji gospodarczych (Izba Skarbowa, Centrum Doradcze Biznesu).

Prowadzą działalność dwie biblioteki specjalistyczne: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” oraz biblioteka wydziału pedagogicznego olsztyńskiej WSP, a także w niewielkiej odległości (ok. 800 m) znajdują się trzy inne filie miejskie (Biblioteka nr 7, 9, 13) posiadające w stosunku do Biblioteki nr 11 większy księgozbiór i ofiarowujące szerszą gamę tytułów czasopism. (Tabela 1).

Tabela 1. Księgozbiory wybranych bibliotek

Biblioteka	Księgozbiór (liczba wol.)	Liczba zaprenumerowanych czasopism
Nr 7	32 295	60
Nr 9	36 143	41
Nr 13	19 670	28
Nr 11	13 794	20

Źródło: Analiza pracy samorządowych bibliotek publicznych Olsztyna w 1994 r.

Biblioteka nr 11 także, jeśli chodzi o wypożyczanie i udostępnianie na miejscu, pełni mniejszą rolę. (Tabela 2).

Tabela 2. Liczba czytelników i wypożyczeń w wybranych bibliotekach

Biblioteka	Liczba czytelników	Liczba wypożyczeń	Liczba wol. udostępnionych na miejscu
Nr 7	3 369	77 509	47 170
Nr 9	1 567	37 947	14 492
Nr 13	1 160	19 878	4 624
Nr 11	952	22 206	3 148

Źródło: Analiza pracy samorządowych bibliotek publicznych Olsztyna w 1994 r.

Mniejszy księgozbiór, liczba czytelników i wypożyczeń, a więc gorsze wskaźniki statystyczne powodowane są warunkami poprzedniej lokalizacji placówki. Biblioteka powstała w 1970 roku. Zorganizowana została początkowo w suterenie wieżowca, miała więc ograniczone możliwości gromadzenia. W 1987 roku została przeniesiona do nowego lokalu mieszczącego się w zespole pawilonów handlowo-usługowych przy ul. Kołobrzeskiej 5.

Zmiana ta miała wpłynąć na właściwe funkcjonowanie placówki, ponieważ polepszyły się nie tylko jej wyposażenie i organizacja, ale także usytuowanie gmachu w stosunku do instytucji i skupisk potencjalnych użytkowników. Obok biblioteki znajduje się tam obecnie: Księgarnia Naukowo-Techniczna „Logos”, Centrum Sprzedaży

Samochodów „Fiat”, Biuro Podróży „Ol-Tur”, solarium, punkt naprawy sprzętu gospodarstwa domowego i inne.

Duże jasne pomieszczenie (154 m²) pozwoliło nie tylko na umieszczenie regalów, ale i wygospodarowanie kącika czytelniczego dla 12 osób.

Księgozbiór biblioteki na koniec 1994 r. składał się z 13794 woluminów, z czego 58,8% to literatura piękna, 37,9% – literatura popularnonaukowa i 3,3% – literatura młodzieżowa (biblioteka obsługuje czytelników powyżej 15 lat). W ostatnim roku do biblioteki zakupiono 478 wol., co jest zbyt małą liczbą jak na potrzeby księgozbioru już znacznie zdezaktualizowanego i zniszczonego. Małe fundusze na zakup książek spowodowały, że zwrócono się do czytelników z apelem o dary książkowe. W ten sposób księgozbiór wzbogacił się o ok. 300 wol. Większość tych książek to harlequiny, kryminały czy też powieści sensacyjne, ale właśnie te książki są w tej chwili najchętniej czytane.

W bibliotece znajduje się 20 tytułów czasopism i gazet. Każde czasopismo – poza numerami bieżącymi – jest wypożyczane do domu na okres jednego tygodnia. Z bieżących numerów czasopism i gazet można skorzystać na miejscu.

W placówce jest wolny dostęp do półek, chociaż do tej pory było mało osób korzystających z tego udogodnienia, większość wolała wybierać z zestawu zgromadzonego przy ladzie bibliotecznej. Sytuacja ta zmieniła się, kiedy w bibliotece zaczęto wprowadzać układ przedmiotowy, wyszczególniając powieści sensacyjne, powieści o miłości (romanse), kryminały, powieści fantastyczno-naukowe, powieści grozy i powieści erotyczne. Czytelnicy poszukujący tego rodzaju literatury obecnie od razu kierują się do miejsca, gdzie jest ona umieszczona. Aby w najszerszym tego słowa znaczeniu udostępnić wszystko, co posiada biblioteka, pozostawiono do korzystania na miejscu bardzo uszczuplony księgozbiór podręczny (tylko encyklopedia, słowniki, podstawowe podręczniki), a wycofane stamtąd książki przeznaczono do wypożyczania na rewers na okres jednego tygodnia. Prowadzone są systematyczne selekcje, w wyniku których książki nieprzydatne w bibliotece przeznaczone są na sprzedaż.

W 1994 roku do biblioteki należało 952 czytelników, tj. ok. 10% liczby mieszkańców osiedla, z czego 59,8% stanowiła młodzież ucząca się (w skład tej grupy wchodzi uczniowie szkół średnich i studenci),

16,6% pracownicy umysłowi, 15,7% emeryci, renciści i bezrobotni, 7,2% pracownicy fizyczni i 0,6% inni. Pod względem wieku 43,2% stanowiła młodzież (15-20 lat), 25,7% – (20-30 lat), 31,1% – (powyżej 30 lat). (Źródło: Statystyka Biblioteki Publicznej nr 11 w 1994 r.).

Wykorzystanie biblioteki przez mieszkańców osiedla zbadano metodą ankietową. Badanie oprócz analizy czytelnictwa i roli książki w strukturze czasu wolnego miało na celu ustalenie przyczyn rezygnacji z biblioteki, a także znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy możliwe jest pozyskanie nowego kręgu użytkowników. Na 200 rozdanych ankiet do biblioteki zwrócono 139 (ankieta była przeprowadzana w dwóch sklepach osiedlowych).

Charakterystyka badanej grupy

Na pytania ankiety odpowiedziało 88 kobiet (63,6%) i 51 mężczyzn (36,7%). Pod względem wykształcenia 5,7% stanowili respondenci z wykształceniem podstawowym, 5,7% z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 34,5% ze średnim zawodowym, 38,8% ze średnim ogólnokształcącym i 15,1% z wykształceniem wyższym.

Badania wykazały, że 31,6% respondentów nie odwiedza w ogóle biblioteki, a zdecydowaną większość stanowią osoby, które korzystają z niej rzadko.

Wśród nie odwiedzających biblioteki największą grupę stanowiły osoby posiadające swój własny księgozbiór – 36,3% i nie mające czasu – 31,9%. Do braku zainteresowania książkami, a także posiadania innych zainteresowań przyznało się po 8,9% respondentów, 13,9% pożycza książki od znajomych i przyjaciół.

Jeśli chodzi o propozycje zmian w bibliotece, w grupie użytkowników rzadko odwiedzających bibliotekę najwięcej sugerowało zmianę ograniczeń w liczbie wypożyczanych książek i czasie ich przetrzymywania – 33,3%, 26,6% proponowało wzbogacenie usług (ksero, kasety video), o inne godziny otwarcia prosiło 3,3%, a o pomoc w realizacji zainteresowań 6,6% (najczęściej były to kursy językowe). Wśród osób korzystających z biblioteki największą liczbę stanowiła grupa obojętna na zmiany w bibliotece – 45,5%; 40,9% korzystałoby z niej w przypadku wprowadzenia innych usług; 22,7% proponowało zmianę w czasie i liczbie wypożyczanych książek.

Na fakt, że biblioteka jest im nie po drodze, albo za daleko od

miejsca zamieszkania wskazywało 30% ankietowanych osób korzystających rzadko z biblioteki; wśród nie korzystających takich osób było 27,3%.

Wśród zmian, jakie były możliwe do natychmiastowego wykonania, znalazło się otwarcie punktu wypożyczania kaset video.

Dla osób systematycznie przychodzących do biblioteki wprowadzono możliwość wypożyczania większej liczby książek (do 10).

Zmiana godzin pracy biblioteki – sugerowana przez niewielką liczbę użytkowników (2 wskazania) – będzie możliwa w przypadku większej liczby etatów. Obecnie biblioteka jest otwarta od godziny 11⁰⁰ do 18⁰⁰, a zatrudnione są w niej 2 osoby na 1 i 0,5 etatu.

Z przeprowadzonych badań wynika, że nie ma zbyt dużych szans na pozyskanie większej liczby czytelników. Przez kolejne lata mimo zmiany lokalizacji biblioteki liczba czytelników nie uległa znaczącej zmianie.

Zrozumienie oraz właściwa ocena tego, co się dzieje w otoczeniu biblioteki, umożliwia trafne podejmowanie decyzji organizacyjnych. W przypadku biblioteki nr 11 konieczne było przeprowadzenie korekty pod względem przydatności i efektywności działania placówki.

Biblioteka w każdych warunkach, nawet najbardziej trudnych, chcąc być widoczna, musi podejmować się nowych zadań; musi wychodzić z maksymalną ofertą do różnych środowisk. Szansą – ze względu na korzystne usytuowanie biblioteki – może stać się uruchomienie aktualnej bazy usług informacyjnych dla potrzeb biznesu.

Uzasadnienie powołania Ośrodka Informacji Biznesowej

Obserwuje się znaczący wzrost zapotrzebowania na systematyczną informację ze strony małych i dużych firm. Rosnące tempo, w jakim informacja powstaje i dezaktualizuje się, intensyfikuje potrzebę zorganizowania centrum informatycznego.

Biblioteka musi stać się instytucją uczestniczącą w realizacji programów ekonomicznych i gospodarczych kraju, lecz jednocześnie umożliwiać zdobycie każdej informacji nawet dla tych, którzy nie chcą, nie lubią czy nie mają czasu czytać. Nowym segmentem użytkowników biblioteki mogą stać się przedstawiciele środowisk gospodarczych. Grupa ta będzie potrzebować informacji z zakresu prawa

cywilnego, handlowego, przepisów podatkowych. Niezbędna jej będzie wiedza o środowisku stanowiącym rynek zbytu, źródłach zaopatrzenia, kanałach dystrybucji, odbiorcach reklamy i akcji promocyjnych.

Obecnie wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w Olsztynie 14% stanowią firmy przemysłowe, ale oczekiwane należy zwiększenia tej liczby, bowiem miasto stwarza dobre warunki do rozwoju. Sprzyja temu też położenie, duży potencjał produkcyjny oraz wykwalifikowana kadra.

Olsztyn ma dogodne połączenie komunikacyjne z Warszawą, Gdańskiem, Poznaniem oraz wschodnimi sąsiadami (Kalininem, Wilnem). W bliskiej odległości od centrum miasta zlokalizowane jest lotnisko (Dajtki).

W 1991 r. liczba podmiotów gospodarczych w Olsztynie wynosiła ogółem 2735 w tym: w sektorze publicznym – 257, a w sektorze prywatnym – 2496. W 1993 r. liczba podmiotów wzrosła do 9846, w tym: w sektorze publicznym – 274, a w sektorze prywatnym – 9572. Największa liczba podmiotów gospodarczych skupionych jest w handlu – 5222, następnie w przemyśle – 1391, w budownictwie – 1207 i rolnictwie – 62.

O aktywności gospodarczej mieszkańców Olsztyna najlepiej świadczy liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w samej tylko ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta. W lutym 1994 r. wynosiła ona 11808.

W Olsztynie działają również organizacje gospodarcze, wśród nich:

- Olsztyńska Izba Handlowo-Przemysłowa,
- Warmińsko-Mazurski Klub Biznesu,
- Centrum Wspierania Biznesu,
- Stowarzyszenie Pracodawców,
- Olsztyński Klub Menadżera,
- Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego.

Instytucje i mieszkańcy są obsługiwani przez kilkanaście banków. Odbywają się targi, wystawy, imprezy cykliczne, promujące miejscowe podmioty gospodarcze i dorobek miasta – rocznie jest ich kilkanaście. Mają one zasięg ogólnopolski, a niektóre z nich międzynarodowy. Wszystkim tym instytucjom potrzebne są aktualne informacje. Informacja społeczna, konsumencka i lokalna to nowe zadanie

bibliotek. Biblioteka może dostarczać nie tylko tradycyjne materiały biblioteczne, ale także przetwarzać informacje, tworzyć lokalne bazy danych, oferować dostawę danych oraz sprawować nadzór nad bazami danych.

Ograniczone środki finansowe instytucji uzależnionej od budżetu miasta nie pozwoliły na samodzielne zorganizowanie ośrodka. Zwrócono się do instytucji gospodarczych z prośbą o pomoc organizacyjną i finansową w realizacji projektu. Zasugerowano pomoc w wyborze tytułów czasopism, książek i innych materiałów, które powinny znaleźć się w zbiorach, uwagi dotyczące zakresu gromadzenia informacji, współpracy przy tworzeniu lokalnych baz danych.

Oddelegowano pracownika Miejskiego Ośrodka Kultury do Szczecina w celu nawiązania współpracy z instytucją już tam działającą – Ośrodkiem Informacji Biznesowej przy Książnicy Pomorskiej. Właśnie ta placówka służyła dużą pomocą przy tworzeniu projektu olsztyńskiego ośrodka. Obecnie możliwe jest uzyskanie informacji o firmach i organizacjach działających na Pomorzu.

Sporządzono wykaz szacunkowych kosztów powstania i utrzymania się ośrodka. Na liście znalazły się: komputer, drukarka, faxmodem, skaner, czytnik CD-ROM-ów, kserokopiarka, katalogi (Business Foundation Book, Kompas, North Poland), oprogramowanie komputerowe, prenumerata czasopism, książki, koszty utrzymania i eksploatacji. MOK jako inicjator projektu zapewniał lokal, personel i częściowo zgromadzony warsztat informacyjny.

Początkowo ośrodek miał powstać w Bibliotece nr 11 znajdującej się w dogodnym położeniu względem banków i instytucji gospodarczych. Tam też zorganizowano spotkanie z udziałem przedstawiciela Izby Przemysłowo-Handlowej, Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich i dyrekcji MOK.

Zbyt duże nakłady finansowe, jakie należałoby ponieść na remont placówki już w początkowej fazie, zniechęciły sponsorów. Projekt jednak znalazł nowego sprzymierzeńca – Olsztyńską Szkołę Zarządzania i Administracji im. T. Kotarbińskiego. Zawarto porozumienie, w wyniku którego szkoła zobowiązała się do dostarczenia książek (ok. 1000 wol.). Warunkiem było usytuowanie ośrodka w pobliżu szkoły. Było to możliwe dzięki bliskiemu sąsiedztwu innej placówki MOK-u – biblioteki nr 2.

Tam też odbyło się uroczyste otwarcie ośrodka z udziałem Prezy-

denta m. Olsztyna, przedstawicieli olsztyńskiego biznesu, prasy, radia i telewizji lokalnej oraz dyrekcji Miejskiego Ośrodka Kultury. Jednocześnie w prasie zamieszczono ankietę skierowaną do działających w mieście firm (Regionalna baza biznesu).

Nazwa firmy:

Adres:

Telefony:

Fax:

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

Teleks:

Numer identyfikacji podatkowej

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

Rodzaj działalności:

Pieczętka / Logo firmy

Wizja Ośrodka Informacji Biznesowej

Informacje, które są opracowywane w Ośrodku Informacji Biznesowej, można podzielić w uproszczeniu na kilka grup:

- INFORMACJE O PRZEPISACH PRAWNYCH obejmujące prawo administracyjne, cywilne, gospodarcze, finansowe (w szczególności podatki, prawo budżetowe, bankowe, celne, dewizowe i handlowe), pracy (organizacje, świadczenia socjalne, zasiłki z ubezpieczeń społecznych) i prawo karne.

- INFORMACJE O NOWYCH ELEMENTACH GOSPODARKI obejmujące zagadnienia: leasing, marketing, menadżeryzm, problematyka papierów wartościowych, proces prywatyzacji, spółki i ich rodzaje, polisy ubezpieczeniowe, dewaluacja i denominacja, inflacja, prawo autorskie, strefy wolnocłowe.

- INFORMACJE O INSTYTUCJACH I ORGANIZACJACH FUNKCJO-

NUJĄCYCH NA RYNKU – obejmujące: banki, giełdy towarowe i papierów wartościowych, agencje, fundusze, fundacje, stowarzyszenia, ministerstwa, samorządy, urzędy, międzynarodowe organizacje gospodarcze, programy wspomagające rozwój przedsiębiorczości.

– INFORMACJE O FIRMACH I PRZEDSIĘBIORSTWACH zajmujących się handlem, usługami i produkcją (zarówno podmioty zagraniczne jak i polskie, w szczególności lokalne). Dane te grupowane będą w zależności od rodzaju prowadzonej działalności i wielkości firmy.

RODZAJE INFORMACJI

1. Tradycyjne

- czasopisma: 20 tytułów czasopism biznesowych (zamówione: prenumerata od 1 stycznia 1995),
- katalogi firm: katalogi Kompas Polska, North Poland, TAL, Business Foundation Book,
- książki telefoniczne: Olsztyna i innych regionów Polski,
- księgozbiór: o specjalistycznej tematyce m.in. bankowość, biznes, giełda, marketing, prywatyzacja, przedsiębiorstwo, przepisy prawne, spółki, zarządzanie,
- sprawozdania finansowe: firmy notowane na warszawskiej giełdzie.

2. Skomputeryzowane bazy danych:

- własne:
 - kartoteka artykułów dotycząca biznesu będzie zawierać artykuły z kilkunastu dziedzin tematycznych,
 - kartoteka adresowa firm będzie zawierać podstawowe dane o ważniejszych firmach naszego miasta,
 - katalog księgozbioru Ośrodka Informacji Biznesowej,
 - katalog czasopism w Ośrodku oraz katalog czasopism w innych bibliotekach olsztyńskich.
- zakupione:
 - Business Foundation Book, Lex,
 - CD-ROM,
 - Online – HATRICKS, DATASTAR, INTERNET.

Prowadzone będą prace zmierzające do stałej współpracy z placówkami mającymi dostęp do wszelkiego rodzaju informacji. Istnienie przy Miejskim Ośrodku Kultury Międzynarodowego Klubu Przyjaciół

jest szansą na pozyskanie baz danych z miast bliźniaczych współpracujących z Olsztynem – Rovaniemi (Finlandia), gmina Cromstrijen (Holandia), Chateauroux (Francja), Gelsenkirchen (Niemcy), Sønderborg (Dania), Richmond (USA). Korzystanie z zasobów Ośrodka jest bezpłatne. Symboliczna opłata obowiązuje za wykonanie wydruków komputerowych z Business Foundation Book oraz za odbitki ksero; czynione są starania uzyskania dostępu do międzynarodowych baz danych – Hatricks, Datastar, Internet. Pracownicy Ośrodka mają w planach uruchomienie łączności modemowej. W zależności od potrzeb dyżur w Ośrodku będzie pełnić prawnik lub ekonomista.

Reklama i promocja

Każde zamierzenie powinno być poparte możliwymi do realizacji działaniami promocyjnymi stosowanymi powszechnie w krajach rozwiniętych. Bez stosowania różnych form informacji o usługach i reklamie biblioteki nie poprawią swojego wizerunku w oczach potencjalnych użytkowników ani w oczach donatorów.

Można wykorzystać różne sposoby promocji i reklamy:

- komunikaty prasowe,
- publikacje biblioteczne,
- ulotki i informatory o świadczonych usługach,
- reklamę radiową i telewizyjną,
- miejscowe audycje radiowe,
- listy do potencjalnych użytkowników.

Specjalnych działań promocyjnych wymagać będzie wprowadzenie usług informacyjnych opartych na nowych bazach danych. W tym przypadku konieczne będą wystawy druków informacyjnych oraz plansz ilustrujących sposób magazynowania i udostępniania danych. Niezbędne będą specjalne pokazy oraz prezentacja sposobów zamawiania i wyszukiwania informacji a także zajęć kształcących użytkownika w zakresie posługiwania się komputerem.

Wnioski

Obserwowany od szeregu lat kryzys bibliotek wiąże się ze stałym zmniejszaniem ich budżetów. Powinno to być sygnałem alarmowym

mobilizującym całe środowisko do przestawienia się z postawy defensywnej na ofensywną w celu udowodnienia racji bytu bibliotek. W sferze działalności bibliotecznej konieczna jest optymalizacja wykorzystania bibliotek przez użytkowników. Jest to oczywiście związane z posunięciami organizacyjnymi oraz funkcjonowaniem biblioteki na miarę jej maksymalnych możliwości. Ważnym zadaniem jest dostosowanie zbiorów i usług do istniejących oraz potencjalnych, możliwych w przyszłości, potrzeb, preferencji i oczekiwań użytkowników. Udośćnianie zbiorów, traktowane jako podstawowe zadanie biblioteki, nie wyczerpuje repertuaru usług, jakie są jeszcze możliwe.

Utworzenie Ośrodka Informacji Biznesowej pozwoli na zyskanie nowego grona użytkowników ze środowisk gospodarczych, a także przyczyni się do bardziej optymalnego wykorzystania placówki. Wprowadzenie informacji faktograficznej dla miejscowego biznesu może w przyszłości przynieść dochód ze sprzedaży usług informacyjnych.

Współpraca wszystkich placówek bibliotecznych na terenie miasta przy tworzeniu lokalnej bazy danych o instytucjach gospodarczych nie tylko zapewni ich dalszy rozwój, ale być może spowoduje lepszą propagandę działalności bibliotecznej w środowisku.

Ewa Andrzejczyk

Bibliografia

1. Analiza działalności samorządowych bibliotek publicznych Olsztyna w 1994 r.
2. Biblioteka w społeczności lokalnej. Warszawa 1993
3. Cybulski R.: Zastosowanie metod marketingowych w bibliotekarstwie. „Bibliotekarz” 1992 nr 7-8.
4. Gołub-Kowalska Z.: Biblioteka w środowisku. „Poradnik Bibliotekarza” 1993 nr 11-12.
5. Kołodziejska J.: Kultura, gospodarka, biblioteki. Warszawa 1992
6. Niesiołędzki W.: Analiza marketingowa i kierunki rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Iławie. „Bibliotekarz” 1993 nr 9.
7. Wojciechowski J.: Być. „Bibliotekarz” 1993 nr 9.
8. Wojciechowski J.: Podstawy pracy z czytelnikiem. Warszawa 1991
9. Wojciechowski J.: Marketing w bibliotece. Warszawa 1993

Z „Boschem” po bibliotekach niemieckich

W dniach 5-15 listopada 1995 r. 23-osobowa grupa absolwentów Podyplomowego Studium Bibliotek Naukowych Uniwersytetu Warszawskiego wraz z prof. R. Cybulskim, dr. A. Mikolejko i mgr A. Radziejowską-Hilchen uczestniczyła w objeździe naukowym po największych bibliotekach niemieckich. Objazd ten został zorganizowany z Inicjatywy Instytutu Bibliotekarstwa i Informacji Naukowej UW przez Niemiecki Instytut Bibliotekarstwa i sfinansowany przez fundację Roberta Boscha.

Program naszej wizyty był zaplanowany z iście „niemiecką dokładnością” i ukazał nam przekrój różnorodnych instytucji bibliotekarskich oraz ich problemy. Wszędzie przyjmowani byliśmy bardzo serdecznie, chętnie udostępniano nam wszelkie informacje na temat pracy poszczególnych placówek, mówiono o swoich planach, bolączkach, sukcesach a nawet pomyłkach.

W ciągu dziesięciu dni pobytu w Niemczech mieliśmy okazję obejrzeć aż osiem instytucji bibliotekarskich. Były to znajdujące się w Berlinie: Niemiecki Instytut Bibliotekarstwa DBI, biblioteka publiczna (Amerika-Gedenkbibliothek) i wydawnictwo Lange & Springer, biblioteki uniwersyteckie w Hanowerze i Getyndze, biblioteka naukowa księcia Augusta w Wolfenbütel, centrum naukowo-badawcze w Jülich oraz centralna biblioteka medyczna w Kolonii.

Szczególnym zainteresowaniem uczestników cieszył się proces komputeryzacji bibliotek i na to właśnie zagadnienie nasi gospodarze położyli nacisk. Musimy przyznać, że ucieszył nas fakt, że dyskusja na ten temat mogła być prowadzona na poziomie partnerskim. Początki katalogu komputerowego w Niemczech zaczęto tworzyć w bibliotekach uczelnianych w 1964 r. (wówczas, jak nam przypominano, komputery były wielkości pokoju). Szybki rozwój techniki komputerowej w latach 80-tych (PC) znacznie przyspieszył automatyzację bibliotek, doświadczenie w tej dziedzinie mają więc Niemcy ogromne.

Ogólny obraz zwiedzanych przez nas placówek to przestronne, jasne i bardzo czyste wypożyczalnie, ogromne i wręcz lśniące czyistością magazyny, wszechobecność komputerów (katalogi online, czytniki CD-ROM-ów, dostęp do Internetu), różnorakie kąciki czytelnicze (tradycyjne czytelnie, pojedyncze stoliczki, fotele i sofy, a nawet zamykane kabiny). Biblioteki te są bardzo przyjazne dla czytelników. Zadziwia duża ilość punktów informacyjnych; ogromna ilość

informatorów o danej bibliotece i jej pracy, zaplecze socjalne (barki, szatnie i bardzo czyste toalety). Widać, że czytelnik nie jest tam intruzem i wszyscy czują się bardzo swobodnie (nie widzieliśmy osób z groźną miną pilnujących użytkowników). Wszyscy swobodnie korzystają z informacji komputerowej, a w razie jakiś kłopotów na stanowiskach rozłożony jest opis funkcji poszczególnych programów, można także skorzystać z informacji bibliotekarza. Bibliotekarz niemiecki to prawdziwy pracownik informacji naukowej. Funkcja samego „fizycznego” wypożyczania zbiorów jest prowadzona w holu i nie wymaga przygotowania bibliotekarskiego na jakimś wysokim poziomie.

Bibliotekarstwo niemieckie jest zupełnie inaczej zorganizowane niż w Polsce. W Niemczech nie ma jednej instytucji pełniącej rolę Biblioteki Narodowej. Pełni ją kilka centralnych bibliotek, odpowiedzialnych za zbieranie określonych zbiorów. Rolę koordynatora poczynają bibliotekarskich pełni Niemiecki Instytut Bibliotekarstwa DBI z siedzibą w Berlinie. Biblioteki są finansowane przez rządy poszczególnych landów, ale działalność ponadregionalna jest finansowana przez rząd federalny. DBI jest właśnie finansowany z funduszy centralnych.

Do zadań DBI należą m.in.:

- centralna opieka nad systemami komputerowymi,
- opracowanie norm dotyczących haseł korporatywnych obcych publikacji,
- opracowanie publikacji rządowych,
- kartoteki haseł wzorcowych dotyczące czasopism.

Od początku 1995 r. Instytut działa w sieci Internet i informację o nim można już znaleźć w W(orld) W(ide) W(eb). Zresztą większość zwiedzanych przez nas placówek mogła się już pochwalić własnym Internetowym adresem. (Pocieszające jest to, że były to bardzo duże placówki i podobno mniejsze biblioteki takiego dostępu jeszcze nie mają, podobnie jak u nas).

Biblioteki w Niemczech łączą się w związki obejmujące poszczególne landy lub kilka landów. Północny związek bibliotek pracuje w systemie i na sprzecie holenderskim PICA (biblioteki właśnie tego związku mogliśmy odwiedzić). Katalogowanie zbiorów zaczęto wprowadzać początkowo w poszczególnych bibliotekach, co okazało się sposobem bardzo nieracjonalnym. Obecnie książki katalogowane są w bibliotekach centralnych przez tzw. bibliotekarzy dziedzicznych, a małe placówki pobierają te opisy z katalogu centralnego i uzupeł-

niąją je o własne lokalne uzasadnieni (np. sigła bibliotek, numery inwentarzowe czy sygnatury). Proces ten wydaje nam się dużo bardziej wydajny od sposobu polskiego, gdzie właściwie każda biblioteka musi sama zaczynać wszystko od początku, a o współpracy między placówkami lepiej nie wspominać.

Amerika-Gedenkbibliothek jest publiczną biblioteką, która powstała w 1954 roku jako dar Amerykanów dla miasta Berlina pod hasłem „demokracja poprzez książki”. Na powierzchni 1500 metrów zebrano około 900 tys. egzemplarzy (książek, partytur, płyt, kaset, CD-ROM-ów, kaset video). 120 tys. woluminów znajduje się w wolnym dostępie. Codziennie bibliotekę odwiedza 4,5 tys. czytelników. Biblioteka sprawia wrażenie bardzo otwartej na potrzeby czytelników. Wszędzie znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do katalogu (60% zbiorów zostało już wprowadzonych do systemu komputerowego), od 8 lat oferowany jest dostęp do CD-ROM-ów. Zbiory w bibliotece ustawione są w siedmiu działach według własnej klasyfikacji placówki (np. 1 – sztuki piękne, 2 – biblioteka dla dzieci, 3 – kolekcja berlińska), każdy z działów posiada własny kolor tablic informacyjnych, co ułatwia poruszanie się po bibliotece. Pomyślano również o literaturze dla cudzoziemców pracujących często nawet nielegalnie w Berlinie i specjalnie dla nich utworzono działy z literaturą grecką, turecką i jugosłowiańską. Biblioteka posiada bardzo interesujący dział zajmujący się kulturą świata, gdzie zgromadzono około 7000 kaset video z filmami popularnonaukowymi i fabularnymi, dotyczącymi danej dziedziny, zapewniono również dostęp do informacji Internetowych na ten temat.

Wydawnictwo Lange & Springer zaopatruje biblioteki uniwersyteckie, instytuty naukowe, biblioteki firmowe w wydawnictwa ciągłe i zwarte, czasopisma i elektroniczne nośniki informacji. Oferuje dostęp online do światowych banków danych i katalogów jak również kompletną sieć CD-ROMów. Firma ta była znana uczestnikom naszego objazdu naukowego, posiada już dwa przedstawicielstwa w Polsce (Poznań i Szczecin). Bardzo nam zaimponował wysoki poziom profesjonalizmu w nawiązywaniu kontaktów przez personel tego wydawnictwa.

W Hanowerze odwiedziliśmy dwie biblioteki: Universitätsbibliothek (Bibliotekę Uniwersytetu) i Technische Informationsbibliothek (Bibliotekę Informacji Technicznej) UB/TIB. Zarówno dla nas jak i dla czytelników nie było widoczne, że centrum to tworzą dwie odrębne

jednostki. Biblioteka uniwersytecka opłacana jest przez land, techniczna zaś przez land i przez rząd. Zbiory liczą 4,3 mln. wol. książek i 18 tys. czasopism. Tylko 5% zbiorów jest w dostępie wolnym, reszta znajduje się w magazynach. Dlatego tak ważny jest katalog komputerowy, który znacznie przyspiesza dostęp do informacji. Wielkie wrażenie zrobiła na nas biblioteka patentów i norm technicznych na CD-ROM-ach znajdująca się w pięknie zaadaptowanej stajni. Połączenie starych murów z techniką XXI już wieku było wstrząsające. Wśród regałów z CD-ROM-ami, komputerów, skanerów, kserografów (z których korzystają samodzielnie czytelnicy) nie było pracowników biblioteki. (Nasze wielkie zdziwienie – nikt nie pilnuje!).

W Getyndze znowu połączenie dwóch placówek: Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki Państwowej Dolnej Saksonii. Niedersächsische Staats prowadzi w systemie PICA centralny katalog Dolnej Saksonii. Biblioteka zawiera ok. 4 mln. egzemplarzy, ponad 7 tys. średniowiecznych rękopisów z Europy Środkowej, 2400 rękopisów orientalnych, 300 spuścizn, 4500 inkunabułów. Rocznie zakupuje się 90 tys. jednostek i 15 tys. tytułów bieżących czasopism, 200 tys. jednostek znajduje się w dostępie wolnym. W Getyndze widzieliśmy pokoje do pracy indywidualnej (zamykane na klucz kabiny, w których można zostawić wszystkie książki, czasopisma i własne notatki).

W Wolfenbüttel mieliśmy okazję zwiedzić wspaniałą, powstałą w XVII w. Bibliotekę Księcia Augusta. Obecnie jest ona biblioteką naukową i jako reprezentant zbiorów XVII-wiecznych pełni funkcję Biblioteki Narodowej dla tego wieku. Tu również połączenie historycznej architektury i zbiorów z nową technologią sprawia wielkie wrażenie. Zbiory Herzog August Bibliothek są warsztatem badawczym dla historyków i badaczy poszczególnych dziedzin nauki i kultury. Na szeroką skalę organizuje się tutaj akcję stypendialną (najlicniejszą grupę naukowców stypendystów stanowią Polacy), sympozja i kongresy. Zbiór liczy ok. 750 tys. wol. i są to w większości starodruki.

Dużo emocji dostarczył nam wyjazd do Biblioteki Centrum Badawczego w Jülich. Ten dawny Ośrodek Badań Atomowych przekształcił się obecnie w centrum badawcze nauk przyrodniczych i technicznych. Badania prowadzone są w 5 dziedzinach: środowisko, energia, materiałoznawstwo, techniki informacyjne, zdrowie i medycyna. Centralnej bibliotece (którą mieliśmy okazję obejrzeć) podlega 45 bibliotek instytutowych. Placówka rejestruje ok. 30 tys. wypożyczeń rocznie.

Oferuje czytelnikom przeszukiwanie baz katalogowych online, baz CD-ROM-owych, baz zewnętrznych poprzez sieć Internet. Bibliotekarze współpracujący z informatykami i zajmujący się przeszukiwaniem tych baz stanowią najwyższą „kastę” wśród pracowników biblioteki.

W Kolonii zwiedzaliśmy Centralną Bibliotekę Medyczną z bardzo dobrze rozwiniętą wypożyczalnią międzybiblioteczną (nawet międzynarodową). Korzystają z niej lekarze, inne biblioteki, urzędy i przemysł farmaceutyczny. Usługi dla przemysłu są wysoko płatne i pokrywają nawet do 30% kosztów własnych biblioteki. Bardzo ważnym elementem polityki gromadzenia jest zakup czasopism niemieckich i obcojęzycznych oraz gromadzenie sprawozdań z kongresów (co zapewnia szybką informację o wszelkich najnowszych badaniach i odkryciach w dziedzinie medycyny). Zapoznano nas z funkcjonowaniem systemu obsługi baz danych czasopism na CD-ROM-ach „Adonis” oraz z systemem „Jazon” umożliwiającym zamawianie artykułów przez Internet.

Wyjazd, oprócz wielu ciekawych wrażeń, podsunął nam szereg rozwiązań, które bez wielkich nakładów finansowych można zastosować w polskich bibliotekach.

Elżbieta Józłowicz

Podsumowanie współzawodnictwa bibliotek

Rozstrzygnięto konkurs na najlepszą bibliotekę publiczną w 1995 r.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie pod koniec 1994 r. ogłosiła konkurs na najlepszą bibliotekę publiczną województwa olsztyńskiego. Współorganizatorem był Wydział Kultury, Turystyki i Sportu Urzędu Wojewódzkiego.

Komisja konkursowa przyznała 9 nagród oraz dwa wyróżnienia.

W kategorii bibliotek miejskich przyznano: I miejsce Miejskiej Bibliotece Publicznej z Górowa Iławeckiego, II – Miejskiej Bibliotece Publicznej z Bartoszyc, III – Miejskiej Bibliotece Publicznej z Lidzbarka Warmińskiego.

W kategorii bibliotek miejsko-gminnych: I miejsce Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej z Nidzicy, II – Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej z Korsz, III – Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej z Dobrego

Miasta oraz wyróżnienie Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej z Reszla.

W kategorii bibliotek gminnych: I miejsce Gminnej Biblioteki Publicznej z Lubomina, II – Gminnej Biblioteki Publicznej z Kozłowa, III – Gminnej Biblioteki Publicznej z Miłomłyna oraz wyróżnienie Gminnej Biblioteki Publicznej z Laseczna (gmina Iława).

Nagrodzone placówki otrzymały komplety nowych książek.

Konkurs spowodował wzrost aktywności bibliotek publicznych, szczególnie w zakresie prac warsztatowych i popularyzatorskich, co wpłynęło na wzrost czytelnictwa.

Planuje się powtórzenie konkursu za dwa lub trzy lata.

Wiesława Nichtbauser

Biblioteki publiczno-szkolne w województwie olsztyńskim

Łączenie bibliotek publicznych ze szkolnymi zapoczątkowano w województwie olsztyńskim w 1972 roku. W latach siedemdziesiątych powstało 14 bibliotek łączonych, w osiemdziesiątych – 4, a w dziewięćdziesiątych – 13.

Proces ten dotyczyć miał przede wszystkim małych ośrodków wiejskich. Celem połączenia było pełniejsze i sprawniejsze zaspokajanie potrzeb czytelnicych, bardziej racjonalne udostępnianie księgozbiorów, efektywne wykorzystanie personelu, lokali, środków finansowych...

Te same cele eksponowane są przez obecne władze samorządowe. Niestety, sam proces nie spełnia oczekiwań. Obecnie rzadko zespolenie realizuje się w sposób formalny, poprzedzony wnikliwą analizą sytuacji obu bibliotek – ich lokali, stanu zbiorów, przygotowania zawodowego pracowników, jakości warsztatu bibliotecznego. Najczęściej władze gminne nie analizują różnic dzielących jednostki publiczne i szkolne (ich funkcji i zadań).

Integrację bibliotek publicznych ze szkolnymi realizowano w naszym województwie początkowo zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie, w których znalazły się następujące zalecenia:

– „łączenie bibliotek jest wskazane jedynie w przypadku zapewnienia odpowiedniego lokalu w szkole lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie

(odpowiednia, zgodna z normami powierzchnia, właściwe warunki pracy) oraz przygotowanej zawodowo kadry,

- połączenie bibliotek dotyczy: księgozbiorów, sprzętu, personelu,
- biblioteki działają w oparciu o przepisy prawne regulujące działalność bibliotek publicznych i szkolnych,
- połączenie dokonuje się po zawarciu umowy między kierownikiem biblioteki (gminnej, miejsko-gminnej i miejskiej) a dyrektorem szkoły...”

Wytyczne są szczegółowo opracowanym dokumentem, uwzględniającym różnice dzielące oba typy bibliotek.

Przy łączeniu zawsze podkreślano, że celem integracji jest powołanie biblioteki środowiskowej. Funkcjonować ona powinna przez cały rok kalendarzowy w godzinach dogodnych dla wszystkich mieszkańców.

Aktualnie w województwie olsztyńskim sieć bibliotek publiczno-szkolnych liczy 31 jednostek. Tylko 3 z nich działają w mieście (Olsztyn), pozostałe w małych ośrodkach wiejskich. Dwadzieścia (64,5%) jest zlokalizowanych poza budynkiem szkolnym, od którego oddalone są około 200 m, trzy – 500 m, pozostałe znajdują się w budynkach szkolnych.

Zajmują łącznie 2.331 m² powierzchni lokalowej, czyli średnio jedna publiczno-szkolna biblioteka mieści się na 75 m² i dysponuje przeciętnie 14 miejscami do pracy.

Znajdują się w lokalach o różnym standardzie. Niektóre, tak jak np. Biblioteka nr 18 Miejskiego Ośrodka Kultury w Olsztynie – w przestronnym, nowoczesnie wyposażonym, o powierzchni 391 m². Pomieszczenia zajmowane przez inne placówki nie odbiegają wyglądem i wielkością od typowych filii wiejskich.

Księgozbiory zgromadzone w omawianej sieci na koniec 1995 roku liczyły ogółem 228.832 wol., co stanowi 7,9% zbiorów bibliotek publicznych w województwie olsztyńskim. W przeliczeniu na jedną placówkę publiczno-szkolną przypadało 7.381 wol.

W minionym roku jedna biblioteka publiczno-szkolna kupiła przeciętnie 135 wol. książek oraz prenumerowała 13 tytułów czasopism bieżących.

Zakup książek do omawianej sieci ze strony bibliotek publicznych wynosił 82% ogółu zakupu, prenumerata czasopism – 89%.

Wypożyczeń na zewnątrz zarejestrowano 271.792 wol., najwięcej – 50,7% literatury pięknej dla dzieci i młodzieży.

Jeden czytelnik wypożyczył średnio 24 wol. książek, a w całej sieci bibliotek publicznych w województwie – 20,8 wol.

Przy tworzeniu jednostki łączonej kładziono zawsze nacisk na godziny pracy popołudniowej. Po przeanalizowaniu godzin otwarcia bibliotek publiczno-szkolnych w 1995 roku, należy stwierdzić, że oferowały swoje usługi w czasie dogodnym dla wielu czytelników.

- Do godziny 20⁰⁰ pracowała jedna filia (2 razy w tygodniu);
 - do godziny 19⁰⁰ – 2 (z tego jedna 4 razy w tygodniu);
 - do godziny 18⁰⁰ – 12 (z tego pięć 5 razy w tygodniu i tylko jedna raz w tygodniu);
 - do godziny 17⁰⁰ – 9 (z tego trzy 4 razy w tygodniu);
 - do godziny 16⁰⁰ – 3 (z tego jedna 5 razy w tygodniu i dwie 2 razy w tygodniu).
- 4 biblioteki publiczno-szkolne działały do godziny 15⁰⁰.

Na koniec 1995 roku w 31 bibliotekach publiczno-szkolnych zatrudniano 47 osób na 41 etatach przeliczeniowych. Ze strony oświaty finansowano 39% etatów. W pełnym wymiarze godzin pracowało 20 osób, 10 na 1/2 etatu, pozostałe – na mniej niż połowie etatu.

W 19 filiach utrzymana była jednoosobowa obsada etatowa, w 9 – dwuosobowa, w pozostałych pracowało 3 lub więcej pracowników merytorycznych.

Z 47 osób zatrudnionych przygotowanie zawodowe bibliotekarskie posiadało 27 bibliotekarzy, czyli 57% ogółu pracujących, w tym 4 osoby – wyższe. Z wykształceniem pedagogicznym odnotowano 16 pracowników, tj. 34% ogółu zatrudnionych, w tym 5 osób z wyższym (7 osób miało jednocześnie przygotowanie bibliotekarskie i pedagogiczne). Bez przygotowania zawodowego niebibliotekarskiego i pedagogicznego pracowało 10 osób.

Biblioteki tworzące sieć publiczno-szkolnych, podobnie jak placówki innych sieci, mają różne księgozbiory, lokale, personel i efekty pracy. Tak jak w większości niewielkich filii wiejskich, w wielu bibliotekach łączonych obsada etatowa jest za mała, ponieważ w 61% filii zatrudniony jest 1 pracownik, nie zawsze na całym etacie.

Korzystne efekty pracy obserwuje się tam, gdzie od lat biblioteki działają w ukształtowanych strukturach organizacyjnych (Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Nidzicy, Miejskiej Bibliotece Publicznej w Morągu, Miejskim Ośrodku Kultury w Olsztynie). Macierzyste placówki dbają o zakupy nowości wydawniczych, właściwie ich opra-

cowanie, rozszerzenie form pracy z czytelnikiem. W omawianej sieci realizuje się imprezy czytelnicze organizowane wspólnie z nauczycielami, szczególnie nauczania początkowego i języka polskiego. Wszystkie filie ściśle współpracują ze szkołami.

W niektórych jednostkach dochodzą do głosu konflikty wynikające z różnych godzin pracy bibliotekarzy szkolnych i publicznych, złej organizacji zakupu książek, dominacji ucznia nad czytelnikiem dorosłym, zbyt częstych zmian na stanowisku bibliotekarza szkolnego.

Przedstawiony materiał opracowano na podstawie ankiety skierowanej do pracowników bibliotek publiczno-szkolnych (rozesłano 31 ankiet, otrzymano zwrot 30). Dane uzupełniono o informacje uzyskane ze sprawozdań z działalności jednostek miejskich, miejsko-gminnych i gminnych oraz sprawozdań GUS. Wszystkie dane z końca 1995 roku.

Z przekazanych informacji wynika, że władze samorządowe chętnie łączyłyby księgozbiory różnego typu bibliotek, szczególnie po przejęciu finansowania szkół. Bibliotekarze widzą w tym wiele zagrożeń, ponieważ:

a) zdarzają się przypadki przekazywania księgozbiorów filii publicznych do szkół, które nie dysponują odpowiednimi lokalami np. w gminie Dywity (Sętal), Dąbrówno (Marwałd).

b) następuje pozorne łączenie księgozbiorów. W jednym pomieszczeniu magazynuje się zbiory filii publicznych i szkolnych wymagające opracowania, selekcji, a brak w tej chwili wystarczającej obsady etatowej w wielu przypadkach proces ten opóźni.

Bibliotekarzom towarzyszą też obawy, że połączona „na siłę” biblioteka przestanie pełnić też funkcję środowiskowej. Zmniejszanie się sieci bibliotek, szczególnie na wsi, może też pociągnąć za sobą dalszy spadek czytelnictwa. A przecież na wsi potrzebne jest jak największe wsparcie (wzbogacone zakupy lektur szkolnych, nowych encyklopedii, aktualnych źródeł informacji).

Coraz częściej zdarza się, że władze samorządowe nie stosują się do wytycznych opracowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie, mówiących o efektywnych sposobach łączenia jednostek.

Opracowała Wiesława Nibthaus

**Protokół z konferencji dyrektorów wojewódzkich
bibliotek publicznych w Starych Jabłonkach,
23-25 kwietnia 1996 r.**

Konferencja odbyła się zgodnie z programem. W konferencji uczestniczyli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Sztuki, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Biblioteki Narodowej, redakcji czasopism resortowych („Biblioteka w Szkole”, „Bibliotekarz”) oraz dyrektorzy z 46 wojewódzkich bibliotek publicznych.

W uroczystości otwarcia ponadto brali udział:

Krzysztof Fabiański – Wicewojewoda Olsztyński,

Witold Hiller – Dyrektor Wydziału Kultury, Turystyki i Sportu UW
w Olsztynie,

Jan Antochowski – Wójt Gminy Ostróda.

Obrady prowadzili:

23 kwietnia – Jan Wołosz (BN),

24 kwietnia – Lucjan Biliński (MKiS),

25 kwietnia – Stanisław Czajka (BN).

23 kwietnia 1996 r.

Działalność bibliotek publicznych w 1995 roku – Lucjan Biliński
(Ministerstwo Kultury i Sztuki)

W referacie L. Bilińskiego zaakcentowane zostały następujące sprawy: zmiany w sieci bibliotek publicznych w 1995 r., stan księgozbiorów oraz sposób wykorzystania dotacji z budżetu państwa na dodatkowe zakupy książek i konserwację zbiorów, stan czytelnictwa i kadry bibliotek publicznych.

Podkreślony został fakt, iż w 1996 r. ze względu na przejęcie szkół przez samorządy może nasilić się tendencja do łączenia bibliotek różnych sieci. Stanowi to duże zagrożenie dla samodzielności bibliotek publicznych.

M. Wapiński z wydawnictwa „Encyklopedia Britannica” przedstawił aktualną ofertę wydawniczą dla bibliotek publicznych.

W dyskusji pierwszego dnia udział wzięło 9 osób.

– A. Sroga (WBP Katowice) przedstawił opinię WBP w Katowicach na temat bibliotek publiczno-szkolnych. Określił zasady funkcjonowania takiej placówki. Łączenie bibliotek w celu uzyskania oszczędności zawsze odbija się negatywnie na jakości pracy placówki.

– J. Jagielska (BP m.st. Warszawy) – Utrzymanie bibliotek i filii wiąże się z finansami (konieczny jest dopływ nowości wydawniczych, zwiększenie nakładów na spotkania autorskie, rozszerzenie form popularyzacji książki),

– E. Pawlicka (WiMBP Łódź) – Konieczne są nowe zarządzenia dotyczące działalności punktów bibliotecznych; należy zintensyfikować spotkania dyrektorów wydziałów kultury w celu jak najpełniejszego informowania ich o sytuacji bibliotek publicznych w Polsce,

– A. Żubrys (WBP Gdańsk) – Należy szukać nowych, dodatkowych źródeł finansowania bibliotek, dobrym pomysłem jest powołanie w tym celu działu promocji i marketingu.

24 kwietnia 1996 r.

Biblioteki publiczne a szkolne, ich funkcje i wzajemne relacje – Jerzy Maj (Biblioteka Narodowa).

Przedstawione zostały powiązania historyczne i funkcjonalne bibliotek szkolnych i publicznych.

Stwierdzono, iż w obecnych warunkach funkcje obu typów bibliotek nie różnią się zasadniczo od siebie. Poza tym na zacieranie się różnic w realizowanych funkcjach oraz w obsłudze określonych grup użytkowników duży wpływ ma rozwój nowych technologii wdrażanych w bibliotekach.

Koncepcja odrębnej biblioteki szkolnej i publicznej jest zasadna jako reguła ze względu na poważne racje z zakresu psychologii społecznej (inny sposób postrzegania tych placówek i inny klimat kontaktu z nimi).

Skrytykowane zostały nieskuteczne apele o „obronę bibliotek i bibliotekarzy”, którzy są grupą społeczno-zawodową o zerowej sile przebicia. Jedyne racjonalne wyjście istnieje w innej formie obrony bibliotek – przygotowaniu rozwiązań przemysłanych, kompetentnych zawodowo i możliwych do przyjęcia przez władze. Każdą sytuację lokalną należałoby rozpatrywać indywidualnie, znajdować najbardziej optymalne rozwiązania i zwracać uwagę również na dalsze konsekwencje podejmowanych decyzji.

Obsługa czytelnicza dzieci i młodzieży w bibliotekach publicznych i publiczno-szkolnych – Grażyna Lewandowicz (Biblioteka Narodowa).

Przedstawiona została obecna sytuacja bibliotekarstwa dziecięcego, przyczyny i konsekwencje zaistniałych zmian.

Ukazano funkcjonowanie bibliotek publicznych dla dzieci i młodzieży, bibliotek szkolnych oraz publiczno-szkolnych.

Biblioteki publiczno-szkolne a wojewódzkie biblioteki publiczne.

– *Miejsce bibliotek publiczno-szkolnych województwa zielonogórskiego w działalności środowiskowej* – M. Wasik (WiMBP Zielona Góra).

Na terenie województwa działa 17 bibliotek publiczno-szkolnych. Funkcjonują one w bardzo różnych warunkach i różnie należy oceniać ich pracę. Z reguły lokalizacja w budynku szkoły stanowi barierę dla czytelników dorosłych. Dorośli korzystający z usług bibliotek publiczno-szkolnych są to osoby, które mają bardzo silną motywację do korzystania z usług biblioteki i korzystają z nich dość często.

Ciężar uzupełniania zbiorów w omawianych placówkach spoczywa głównie na bibliotekach publicznych.

Po podejmowaniu decyzji o łączeniu bibliotek samorządy powinny brać pod uwagę nie tylko własne racje (oszczędność etatowa, lokalu, nakładów) ale także opinie nadrzędnych dla tych bibliotek instytucji merytorycznych.

– *Biblioteki publiczno-szkolne w świetle doświadczeń województwa szczecińskiego* – W. Michnal (Książnica Pomorska Szczecin).

Biblioteki szkolne i publiczne to dwie automatyczne sieci biblioteczne mające odrębne funkcje, własną publiczność czytającą, a także swoje doświadczenia historyczne.

Czynniki oficjalne, poza ZNP, nie ustosunkowały się do łączenia bibliotek publicznych i szkolnych. Władze samorządowe nie mają żadnych zaleceń i wytycznych dotyczących łączenia. Szukając oszczędności finansowych, ograniczają działalność bibliotek publicznych, łącząc księgozbiory ze szkołami bez porozumienia z bibliotekami i instytucjami sprawującymi nad bibliotekami nadzór merytoryczny.

Ocena funkcjonowania bibliotek połączonych powinna być za każdym razem indywidualna. Pozytywne jest wtedy, gdy nie ma się na względzie oszczędności lecz stworzenie lepszych warunków do korzystania ze wspólnych zasobów bibliotecznych.

Biblioteki publiczno-szkolne zaspokajają przede wszystkim potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży.

Dyrektorzy szkół chętnie przyjmują dobre księgozbiory bibliotek publicznych, co stanowi ratunek dla wiejskich bibliotek szkolnych.

Biblioteki szkolno-publiczne w opinii nauczycieli bibliotekarzy – członków Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich – B. Tomkiewicz (Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich).

Przedstawione zostały informacje o działalności Towarzystwa, funkcje biblioteki szkolnej, problematyka łączenia bibliotek szkolnych z publicznymi. Zanalizowano dane dotyczące łączenia bibliotek, uzyskane z poszczególnych kuratoriów oświaty oraz omówiono argumenty przeciwko łączeniu bibliotek.

Biblioteki publiczne i szkolne powinny zachować niezależność. Trzeba współdziałać w celu bronięcia bibliotek publicznych przed likwidacją. Konieczne jest w tym celu współdziałanie obu resortów – MEN i MKiS.

Należy opracować zasady **współpracy** a nie łączenia bibliotek. Zasady takie powinny być opracowane wspólnie przez wszystkie zainteresowane strony.

Wszelkie decyzje co do losu bibliotek powinny uwzględniać przede wszystkim dobro czytelników.

W dyskusji po referacie udział wzięło 7 osób. Poruszono m.in. następujące problemy:

– M. Wasik (WiMBP Zielona Góra) – Biblioteki szkolne i pedagogiczne nie kupują książek, na 16 słuchaczy studium bibliotekarskiego bibliotekarzy szkolnych tylko 1 osoba kupowała nowości. Taka jest sytuacja bibliotek szkolnych. Nie my chcemy łączenia bibliotek, jesteśmy za ich odrębnością, ale sytuacja wymusza, żeby pewne wspólne ustalenia zostały podjęte. To samorządy decydują, a nie my. Wystąpienie p. Tomkiewicz odebraliśmy jako atak na nas próbujących włączać biblioteki publiczne do bibliotek szkolnych czy odwrotnie.

– B. Tomkiewicz – Liczyłam, że będą tutaj władze lokalne oraz przedstawiciele szkół. Nie zależało mi na tym, żeby sobie tak we własnym gronie pobiadolić. Daję konkretne wnioski, które pozwolą nam na wspólne działania.

– B. Mardyla (WBP Nowy Sącz) – Za projektami łączenia bibliotek publicznych ze szkolnymi stoją dyrektorzy szkół. To oni są głównymi projektantami wszystkich tego typu działań. Uważają, że zyskają

finansowo, bo urzędy gmin nie muszą dzielić finansów na szkołę i bibliotekę, tylko całość przeznaczają na szkołę, a ile z tego otrzyma biblioteka, to już nikogo nie obchodzi. Wydaje mi się, że kuratoria powinny baczniej obserwować działalność dyrektorów szkół i zwracać uwagę na prawidłowość realizacji procesu dydaktycznego zamiast ingerowania w sprawy bibliotek publicznych.

- K. Kuźmińska (MKiS) - W artykule pt. „Biblioteka obecna w szkole” („Biblioteka w Szkole”, 1992), proponuje pani Tomkiewicz w odniesieniu do bibliotek używać określeń „centrum dydaktyczne szkoły”, „centrum multimedialne”, „pracownia multimedialna”, „pracownia ogólnoprzemysłowa”. Ile z obecnych bibliotek szkolnych dorosło do pełnienia takich funkcji, które są tutaj skonsumowane w nazwie?

- B. Tomkiewicz - Trudno na oczekaniu odpowiedzieć na to pytanie.

- J. Krajewski (WBP i Książnica Miejska Toruń) - Przedstawiła pani bardzo przejrzystą wizję biblioteki szkolnej, jak ona powinna funkcjonować. W zasadzie jest to zgodne z naszymi oczekiwaniami, bo też byśmy chcieli takie biblioteki mieć. Ale z mojego własnego doświadczenia muszę pani powiedzieć, że przez 6 lat pracowałem w oświacie, więc mam świadomość, jak takie biblioteki wyglądają. W ostatnich miesiącach objeżdżiłem w woj. toruńskim biblioteki publiczne, odwiedziłem również szkolne. Z przykrością muszę stwierdzić, że bibliotek z pani wizji nie ma. Są biblioteki bez księgozbiorów, bez warsztatu, bez przygotowania kadr.

- B. Tomkiewicz - Byłam w ubiegłym roku w Toruniu i razem z doradcą metodycznym odwiedziłam biblioteki szkolne i mam z nich bardzo pozytywne odczucia.

- D. Jędrowiak (WiMBP Wrocław) - Organizowałam sesję popularnonaukową wspólnie z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym i Uniwersyteckim. Dokładnie przyjrzałam się bibliotekom połączonym czy będącym w trakcie łączenia. Rozmawiałam z bibliotekarzami, z nauczycielami bibliotekarzami, dyrektorami bibliotek. Łączenie jest złem koniecznym. W pani wypowiedzi zabrakło podkreślenia, że to, co próbujemy robić, wynika z troski o dziecko, o dobro dziecka.

Bibliotekarki publiczne zostały zmuszone do uporządkowania bibliotek po połączeniu (brak selekcji od lat, opracowania zbiorów). Bibliotekarki szkolne ucieszyły się, że nareszcie jest dopływ nowości do biblioteki. W pani wystąpieniu zabrakło podziękowania nam, biblio-

tekom publicznym, że my ratujemy czytelnictwo. Dla czytelników nie jest ważne, czy obsługuje ich bibliotekarka publiczna czy szkolna, chcą mieć książkę, materiał, chcą się edukować zgodnie z programem. Przyjechaliliśmy, żeby zastanowić się nad zasadami współdziałania, które mogą być pomocne, a tymczasem proponuje się ratowanie nieistniejących bibliotek szkolnych.

- B. Tomkiewicz - Dziękuję za wspomnienie o dobrze funkcjonujących bibliotekach szkolnych. Ale nie do końca zgadzam się, że biblioteki publiczne ratują czytelnictwo. Ratujemy je wspólnie, nawet gdy biblioteki są oddzielnie. Należy zachować odrębność bibliotek, a nie łączyć.

- R. Ławrynowicz (WBP Olsztyn) - W jaki sposób zostały zgromadzone dane do oceny np. bibliotek publiczno-szkolnych województwa olsztyńskiego?

- B. Tomkiewicz - Jest to ocena kuratorium, informacje podane są przez poszczególne kuratoria.

Funkcjonowanie bibliotek publiczno-szkolnych - Krystyna Kuźmińska (MKiS).

Omówione zostały podstawy prawne i finansowe funkcjonowania oraz obecny stan bibliotek publiczno-szkolnych. Przedstawiono uwagi bibliotekarzy na temat działalności tych placówek.

Goście i uczestnicy konferencji zwiedzili Oddział Literatury Zagranicznej WBP oraz Bibliotekę publiczno-szkolną nr 18 MOK w Olsztynie, gdzie spotkali się z kierownictwem Miejskiego Ośrodka Kultury oraz kierowniczką Biblioteki.

25 kwietnia 1996 r.

Biblioteki publiczno-szkolne a wojewódzkie biblioteki publiczne.

- *Biblioteki publiczno-szkolne a Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie* - R. Ławrynowicz (WBP Olsztyn).

Omówione zostały czynniki, które miały i mają w dalszym ciągu wpływ na łączenie bibliotek publicznych ze szkolnymi w województwie olsztyńskim.

Następnie przytoczone zostały teoretyczne korzyści scalania bibliotek, które okazywały się nieefektywne w praktyce. Idea „łączenia” nie była często stosowana ze względu na nieumiejętność racjonalnego

porozumienia się szkół i bibliotek publicznych (trudności w dzieleniu kłopotów, obowiązków, osiągnięć i zasług) oraz brak pomocy decyzyjnej władzy lokalnej.

– *Koncepcja sieci bibliotek publicznych w Poznaniu* – J. Dembski (Biblioteka Raczyńskich Poznań).

W celu zapewnienia społeczności Poznania jak najbardziej efektywnego dostępu do książki i informacji, należy połączyć sieć bibliotek publicznych i szkolnych na bazie sieci publicznych. Funkcjonowałyby dwie kategorie placówek: „filie biblioteczne” – biblioteki dzielnicowe lub osiedlowe o pełnym zakresie usług dla wszystkich kategorii czytelników oraz małe „wypożyczalnie książek” – uzupełnienie filii, w pobliżu szkół lub na ich terenie, ale z możliwością dostępu dla wszystkich czytelników.

Dyskusja ostatniego dnia miała charakter podsumowujący dotychczasowe wypowiedzi. Zabrali głos m.in.:

D. Mieszkowska (MEN) – Opublikowanie zasad łączenia bibliotek publicznych ze szkolnymi stwarza zagrożenie, iż samorządy odczytają to jako wytyczne do dalszych działań.

M. Filipkowski (PBW Olsztyn) powitał uczestników w imieniu Okręgu SBP w Olsztynie i przypomniał początki idei tworzenia bibliotek publiczno-szkolnych w woj. olsztyńskim.

J. Maj (BN Warszawa) – Projekt nowej ustawy nie przewiduje powołania ciała ponadresortowego, które reprezentowałoby wszystkie sieci bibliotek i całość interesów bibliotekarstwa, a nie poszczególnych sieci. To błąd.

K. Kuźmińska (MKiS) – To co jest w rzeczywistości, odbiega bardzo od tego, co planowano w zasadach współdziałania bibliotek publicznych i szkolnych. Teraz przygotowywane są nowe zasady, uwzględniające uwagi krytyczne. Przenoszenie do szkół (łączenie), to w wielu przypadkach likwidacja bibliotek publicznych. Decyzje o łączeniu powstają bez świadomości konsekwencji. Poza tym w bibliotekach publiczno-szkolnych istnieje wymóg posiadania kwalifikacji pedagogicznych; tego nie można spełnić.

J. Maj (BN Warszawa) – wszelkie formy łączenia bibliotek nie sprawdziły się – kończyły się klęską biblioteki. Poziom jest byle jaki, nie zapewnia właściwego zasięgu czytelnictwa.

M. Żyliński (Przewodniczący Sejmiku Samorządowego Województ-

wa Olsztyńskiego) – 10-12 czerwca w Koszalinie odbędzie się Sesja Krajowego Sejmiku Samorządowego. Zostanie tam poruszony problem łączenia bibliotek. Proszę o przekazanie informacji o łączeniu do lokalnych sejmików.

Oprac. Joanna Burska

II. LUDZIE Z KRĘGU KSIAŻKI

Regina Kołata

Pani Regina odeszła na emeryturę. Jeszcze pisze na maszynie na 1/2 etatu, chociaż dawno wpisała się do grona zasłużonych pracowników Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. Jeżeli zmniejszenie o połowę pełnego wymiaru czasu pracy jest miarą ubytku wydolności zawodowej po 42 latach solidnej harówki, to daj Boże wszystkim.

Życzę Pani Reni następnych 42 lat pracy „na pół gwizdka”. Charakteryzując Panią Renię w 1963 roku Teresa Peplowska, dyrektorka WBP w Olsztynie, napisała proroczo:

„Obywatelka R. Kołata w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie pracuje od 6.XI.1961 r. na stanowisku maszynistki. Z powierzonych obowiązków wywiązywała się bez zarzutu, wykazując wysoką technikę pracy. Wykazywała się równocześnie znajomością i umiejętnością prowadzenia spraw finansowo-budżetowych i kancelaryjnych, które wykonuje dodatkowo w wyniku doraźnych potrzeb Biblioteki, posiadając do tego przygotowanie teoretyczne i praktyczne.

W dotychczasowej pracy Ob. Kołata wykazała się również wieloma dodatkimi cechami charakteru, jak pracowitością, systematycznością, uczciwością i dużą energią.”

„Doraźne potrzeby” WBP utrzymały się do chwili obecnej i dlatego Pani Renia z ogromnym oddaniem, dużą sprawnością i umiejętnością wykonuje, gdy zachodzi konieczność, wszystkie prace w kancelarii i administracji Biblioteki. Pomocne okazały się umiejętności wyniesio-

ne wcześniej – z pracy w gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Krotoszynie (1951-1953), Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej Oddział Ostrowite (1953-1954), Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Krotoszynie (1954-1957).

Przez cały długi okres zatrudnienia nie odmawiała pracy na rzecz własnej instytucji poza zakresem czynności ani pomocy koleżankom.

W maszynopisananiu była jak dobry artysta – im dłużej pracowała, tym stawała się sprawniejsza i bardziej wydolna. Jak pianista nie zmienia fortepianu na jakieś tam nowinkowe urządzenie np. organy elektryczne, tak Pani Renia nie zgodziła się pisać na maszynie elektrycznej. Dudnienie tradycyjnej maszyny zagrzewało otoczenie do pracy jak sygnał werbli żołnierza do walki. Kilka maszyn w ciągu kilkudziesięciu lat zostało zużytych, a P. Renia tylko raz złamała palec, gdy obsunął się on jej z klawisza. Píše z szybkością karabinu maszynowego i nie robi błędów.

Potrafi nawet grymas niechęci ukryć, gdy kładziemy przed Nią do przepisania opasły tom **Bibliografii Warmii i Mazur, Bibliotekarza Olsztyńskiego** lub sążniste sprawozdania.

Pani Renia nigdy nie spóźniła się do pracy. Oczywiście było to również wynikiem daru natury – dobrego zdrowia. Z niego też wywodzi się wspomniana wcześniej energia, którą emanuje Pani Renia we wszystkich przejawach życia. Z niej z kolei wynika zaangażowanie P. Reni w sprawy ludzkie i społeczne, no i rozmach a nawet zamaszystość we wszystkim.

Starczyło tej energii na 42 lata intensywnej pracy, starczy – jestem przekonany – na długie lata pracy w ograniczonym wymiarze.

Roman Laurynowicz

III. WARTO WIEDZIEĆ

Rozmaitości literackie i bibliotekarskie

W Leksykonie Shella „**Co, gdzie, kiedy – po raz pierwszy**” (Puls Londyn, 1996) mamy informację o pierwszej bibliotece dziecięcej.

Pierwszą biblioteką dla dzieci była Bingham Library for Youth (Młodzieżowa Biblioteka Bingham) otwarta w styczniu 1803 r. w Salisbury w Connecticut przez księgarza Caleba Bingham. Liczyła 150 tomów i była do wyłącznego użytku dzieci w wieku od 9 do 16 lat. Bingham, sam jako dziecko pozbawiony książek, chciał stworzyć innym dzieciom możliwość lektury, której mu tak brakowało. Biblioteka Bingham była także jedną z pierwszych bibliotek otrzymujących wsparcie ze strony miasta.

Obowiązujące prawo autorskie (Ustawa z dn. 4 lutego 1994 r.) zobowiązuje wydawcę do uzyskania zgody na publikację u autora lub jego spadkobierców. Spadkobiercami praw są najczęściej żony, mężowie lub dzieci. Mogą oni nie zgodzić się na druk utworów zmarłego pisarza. I tu jest problem.

„W myśl nowego prawa sytuacja, w której czwarta żona poety po jego śmierci nie dopuszcza do powtórnej publikacji wierszy pisanych na część trzech pierwszych, jest ze wszech miar normalna. Chyba, że udowodni się jej niepoczytalność i ubezwłasnowolni – pisze Andrzej K. Waśkiewicz na łamach „Liter”. Tenże krytyk wydrukował – mimo sprzeciwu spadkobiercy – kilka wierszy pewnego poety w redagowanej przez siebie antologii. Teraz nie może doczekać się zapowiedzianego procesu. Warto, by taka rozprawa się odbyła i sąd rozstrzygnął, czy „chomikowanie twórczości” przez spadkobierców nie jest sprzeczne z interesem kultury narodowej.

* * *

Giacomo Casanova (1725-1798), który przeszedł do historii jako uwodziciel i kochanek, miał w swoim życiu jeszcze kilka pasji. Napisał wiele wierszy i romansów, skomponował operę, odnosił też sukcesy jako tajny agent w służbie francuskiego króla Ludwika XV.

Dokończył żywota na spokojnej, bezstresowej posiadzie bibliotekarza w zamku w Duchcovie w Czechach. Tam też znajduje się jego grób.

* * *

Psychiatra Felix Post opracował psychopatologiczną listę rankingową stu słynnych powieściopisarzy, poetów i dramaturgów angielskich i amerykańskich. Konstruuąc listę brał pod uwagę alkoholizm, skłonność do depresji, samobójstwa, nieudane życie rodzinne. Poszczególnych pisarzy punktował od 0 do 6. Zero oznaczało pełną równowagę psychiczną. W grupie najbardziej zachwianych znaleźli się Francis Scott Fitzgerald, William Faulkner, Evelyn Waugh, Tennessee Williams (po 6 pkt.). Na 5 zasłużyli u dr Posta Ernest Hemingway, Edgar Allan Poe, James Joyce, Dylan Tomas. W grupie 0 – a więc kompletnie zdrowych psychicznie znajdują się nazwiska pisarzy w Polsce niemal zupełnie nie znanych.

* * *

W „Kurierze Polskim” pomieszczono informację o desperackim kroku świdnickiej biblioteki publicznej. Zapowiedziała ona, że poda do sądu dwa tysiące czytelników, którzy przetrzymują wypożyczone książki. Od chwili zapowiedzi czytelnicy mają jeszcze miesiąc na zwrot. Sąd Rejonowy w Świdnicy – o ile groźba zostanie zrealizowana – zatka się na kilka lat.

* * *

W piśmie „Guliwer” znaleźliśmy zabawny wierszyk o bibliotece, który można wykorzystać podczas jakiejś imprezy. Wierszyk nie ma autora.

Niezastąpiona

Czym dla książki jest okładka,
Czym jest dla strumienia kładka,
Czym natchnienie dla poety,
Czym nowinki dla gazety,
Czym dla prezydenta asy,
Czym dla Wawelu arrasy,
Czym zabawki dla dzieciaków,
Czym okruchy są dla ptaków,
Czym dla państwa są podatki,
Czym dla ogrodnika kwiatki,
Czym dla rybek czysta rzeka...

TYM DLA WSZYSTKICH – BIBLIOTEKA!!!

Jolanta Juran

IV. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Tematy i motywy filmowe

(wybór publikacji z lat 1983-1996)

A. Artykuły

AIDS

KORNATOWSKA Maria: W cieniu śmierci. Kino 1994 nr 10 s. 20-23, il.
MRUKLIK Barbara: Aids i temat śmierci w filmie. Wiedza i Życie 1988 nr 1 s. 50-55, il.

Alkohol

PLESNAR Łukasz A.: Pić albo nie pić, czyli alkohol w kinie amerykańskim. Kino 1994 nr 10 s. 10-11, 43, il.

SKWARA Janusz: Buteleczka. Ekran 1991 nr 12-13 s. 15.

Biblia

SZYMAŃSKA Janina: Biblia w technikolorze. Ekran 1988 nr 51 s. 30-31.

Błuznierstwo

TURAJ-KOLIŃSKA Katarzyna: I diabeł może być zbawiony. Film 1993 nr 20 s. 10-11, il.

Broń

WISZNIEWSKI Krzysztof: Kino z lufą. Mł. Tech. 1994 nr 12 s. 16-22, il.

Typy broni palnej pojawiającej się we współczesnych filmach akcji.

Detektyw

JOPKIEWICZ Tomasz: Bardzo długie pożegnanie. Film 1994 nr 7 s. 86-87.

Prywatny detektyw w kinie amerykańskim

Czarownica

CZAROWNICE z Hollywood. Film 1996 nr 7 s. 38.

Don Kocnot

SZNAJDERMAN Monika: „Stary Gringo”. Motyw Don Kichota w filmie i literaturze. Pol. Szt. Lud. 1992 nr 3-4 s. 66-71.

Duchy

KOŁODYŃSKI Andrzej: Czuwanie z tamtej strony. Film 1991 nr 14 s. 18-19 il.

Dzieci

- JOPKIEWICZ Tomasz: Aniolki i diabelki. Film 1994 nr 3 s. 82-83, il.
KAŁUŻYŃSKI Zygmunt, RACZEK Tomasz: Jak zgubić dziecko? Rozmowa. Wprost 1992 nr 26 s. 68-69, il.
LECHOWICZ Kuba: Król much. Film 1994 nr 6 s. 88-89, il.

Dzieciństwo chłopców w filmie

Erotyka

- BĄTKIEWICZ Andrzej: Seks symulowany. Ekran 1988 nr 1 s. 2-3.
HOLDYS Bolesław: Seks i erotyzm w filmie sf. Nowa Fantast. 1994 nr 7 s. 57-61, il. – nr 10 s. 57-61, il.
JOPKIEWICZ Tomasz: Grzeszne wyczyny. Film 1995 nr 7 s. 86-88, il.
Filmowe thrillery erotyczne
JOPKIEWICZ Tomasz: Sceny z piekła i raj. Film 1992 nr 44 s. 8-9.
KAŁUŻYŃSKI Zygmunt: Kochajmy się! Polityka 1994 nr 15 s. 11.
PAWLICKI Maciej: Rzuć chuć. Film 1993 nr 29 s. 18-19, il.
TABĘCKI Jacek: Z pozycji jamochłona. Film 1992 nr 44 s. 7, 28.
TRONOWICZ Henryk: Erotyzacja myślenia. Ekran 1992 nr 2 s. 10, il.

Gangsterzy

- CHŁOPCY z ferajny. Film 1996 nr 4 s. 144, il.
GANGSTERZY wszechczasów. Film 1992 nr 46 s. 8-9.
Postacie gangsterów filmowych i grający ich aktorzy
HELMAN Alicja: Nowi rycerze Okrągłego Stołu. Film 1992 nr 46 s. 7.
WERNER Mateusz: Białe i czarne. Film 1992 nr 46 s. 10, il.

Góry

- SWIEŻYŃSKI Wacław: Lzy Wernera Herzoga. Film 1985 nr 26 s. 14-16, il.

Gwałt

- IVANAUSKIENNE: Gwałt – włoska specjalność. Ekran 1992 nr 4 s. 2-4.

Homoseksualizm

- CARBONIER Laain: Druga strona moralności. Tł. Joanna Galewska. Film na Świecie 1993 nr 289 s. 25-27.
KORNATOWSKA Maria: W cieniu śmierci. Kino 1994 nr 10 s. 20-23, il.
MANIEWSKI Maciej: Zakazane rewiry? Film 1994 nr 5 s. 88-89, il.

Jedzenie

- LISOWSKA Małgorzata: Uczta kinomana. Przekrój 1994 nr 43 s. 46.

Jezus Chrystus

- SKOTARCZAK Dorota: Filmowe wizerunki postaci Chrystusa. Życie i Myśl 1994 nr 4 s. 39-43.

Katastroficzne wizje

KINO katastroficzne. Film na Świecie 1985 nr 322-323 numer tematyczny.

Kobieta

CIAPARA Elżbieta: Kusi, prowokuje, niszczy. Film 1993 nr 34 s. 50-51, il.

FEMINIZM w kinie. Film na Świecie 1991 nr 384 numer tematyczny.

HELMAN Alicja: Wieczna Ewa. Film 1992 nr 17 s. 10, il.

UMIŃSKA Bożena: Ilu ludzi tyle płci (filmowy wizerunek kobiety).

Literatura 1985 nr 4 s. 29-33.

UMIŃSKA Bożena: Kwiat, zero, ścierka. Kino 1992 nr 4 s. 8-10, il.

Komputery

KOZŁOVIĆ Anton Karl: Komputerowa groza (znak naszych czasów).

Nowa Fantast. 1992 nr 6 s. 65-67, il.

Książki

MODRZEJEWSKA Ewa: W czarnym habicie. Iluzjon 1988 nr 3 s. 29-37, il.

Kultur przemijanie

MODRZEJEWSKA Ewa: obraz przemijania kultur w filmie polskim

ostatnich lat. Kino 1985 nr 7 s. 1-6, il.

Lustro

KOLASIŃSKA Iwona: Magia luster w kinie grozy. Iluzjon 1991 nr 2 s.

21-28.

Łódź podwodna

PERYSKOP w górę. Film 1995 nr 8 s. 32.

Łzy

SYCÓWNA Bożena: Łzy. Kino 1988 nr 11 s. 37-42, il.

Medycyna

GALUSZKA Mieczysław: Medycyna i lekarz w filmie fabularnym. Żyj-

my Dłużej 1996 nr 3 s. 56-57.

Mężczyzna

MEŹCZYŹNI. Słaba płeć? Film 1944 nr 2 s. 23.

Mężczyźni przebrani w filmach za kobiety

TURAJ-KALIŃSKA Katarzyna: Wieczna męskość. Film 1993 nr 31-32

s. 27.

Moda

MARSZAŁEK Rafał: Kapelusz i chustka. Res Publica 1987 nr 4 s. 26-36.

Moda w powojennym filmie polskim

Morze

BABIŃSKI Kazimierz: Filmu zaślubiny z morzem. Tytuł 1994 nr 1

s. 127-143.

Muzyka

CHACIŃSKI Bartłomiej: Space rok – dźwiękowy atak. Nowa Fantast. 1996 nr 1 s. 62-66, il.

LIPIŃSKI Andrzej: Cały ten jazz. Ekran 1988 nr 4 s. 1-3.

Nagość

MIRSKA Dorota: Bitwa o ciało. Twój Styl 1993 nr 5 s. 114-117, il.

Napoleon

KUMANIECKA Janina: Napoleon i inni. Ekran 1989 nr 32 s. 10.

Pies

BEJI: Beethoven i inni. Film 1992 nr 45 s. 30, portr.

Piękność

HELMAN Alicja: Wartość nad wszystko upragniona. Kino 1991 nr 6 s. 14-15, il.

Piłsudski Józef

LEWANDOWSKI Jan: Piłsudski i kino. Film 1988 nr 33 s. 14-16, il.

Pociąg

TOEPLITZ Jerzy: Czar lokomotywy. Film 1988 nr 52 s. 20.

Policja

LIPIŃSKI Andrzej: Policja na kasecie. Ekran 1988 nr 6 s. 10-11, il.

Polonia

KLIMASZEWSKI Bolesław: Peryferyjne ujęcie. Polonia amerykańska w polskim filmie fabularnym. Prz. Polonijny 1994 z. 4 s. 41-53.

Polska

CZERNIENKO Miron: Portret sąsiada w zwierciadle geopolityki. Film 1988 nr 43 s. 16-17, il.

DROZDOWSKI Marek Marian: Nie ma analogii. Rozm. przepr. Krzysztof Kreutzinger. Film 1988 nr 45 s. 3-6, il.

Obraz Polski w filmie międzywojennym

Pornografia

LEVY Jacques: Od nagości do seksu i od „soft” do „hard”: Stopniowe zmiany. Film na Świecie 1922 nr 5-6 (390/391) s. 132-135.

PORNOGRAFIA i poezja. Oprac. M.P. Film 1992 nr 30 s. 8-9, il.

ZARĘBSKI Konrad J.: Zaczęło się od pocałunku. Film 1989 nr 41 s. 20.

Potwory

HALTOF Marek: Nauka jako źródło cierpienia. O ewolucji ekranowych monstrów. Kino 1990 nr 4 s. 33-40.

Powstanie Styczniowe

LUŻYŃSKA-DOROBA Jadwiga: Niepełny obraz powstania styczniowego. Kino 1988 nr 6 s. 21-25.

Przemoc

HALTOF Marek: Z podniesionym czołem. O pewnej tendencji w kinie amerykańskim w latach 1980-1985. Kino 1987 nr 7 s. 33-38.

KŁOPOTOWSKI Krzysztof: Rzeź na i po świętach. Film 1993 nr 4 s. 15, il.

Psychopaci

SKWARA Janusz: Radosne zwyczaje psychopatów. Ekran 1992 nr 12 s. 4-5, il.

Rasizm

OLSZEWSKI Jan: Czarne i białe. Film 1993 nr 26 s. 10-11, il.

Współczesne filmy amerykańskie poświęcone problemom rasowym

Roboty

SKWARA Janusz: Maszyna ma duszę. Ekran 1992 nr 5 s. 2, 4.

TELOTTE J.P.: Sztuczni ludzie i filmy science-fiction. Fantastyka 1989 nr 12 s. 60-61.

Rosja

SCHONBORN Jerzy: Rosja widziana w kinie. Kino 1993 nr 11 s. 32-33.

Samochody

ŚWIDZIŃSKI Jacek: Stalowe rumaki. Ekran 1992 nr 4 s. 12. dod. Ekran-Serwis.

Sąd

MAZIERSKA Ewa: Zanim zapadnie wyrok. Film 1993 nr 23 s. 8-9, il.

NOGA Alina: Dlaczego Amerykanie? Film 1993 nr 23 s. 9, il.

Sport

MACIEJEWSKI Marian: Przykop albo wykop. Film 1994 nr 7 s. 85, il.

Strach

KOŁODYŃSKI Andrzej: Mały przewodnik po bezdrożach strachu. Film 1992 nr 48 s. 6-7, il.

Student

GIERAT Krzysztof: Student w filmie polskim. Powiększenie 1988 nr 1/2 s. 73-76.

Samotność

PŁAŻEWSKI Jerzy: Festiwal samotności na ekranach świata. Kino 1990 nr 3 s. 1-7, il.

Satanizm

HALTOF Marek: Współczesna przypowieść z szatanem. Kino 1986 nr 6 s. 22-24.

Stalin

PAWLAK Edward: Sceny stalinowskie. Film 1989 nr 28 s. 3, 4, il.

Stalinizm

SOBOLEWSKI Tadeusz: Zwyczajny stalinizm. Odra 1988 nr 3 s. 44-48.

Stereotypy narodowe

ZANUSSI Krzysztof: Stereotypy narodowe w filmie. Kino 1993 nr 19. dod. Reżyser nr 10 s. 1-4.

Szkoła

MAZIERSKA Ewa: Szkoła w filmie – dżungla albo więzienie. Kwart. Film. 1993 nr 2 s. 54-57.

Śnieg

BĄTKIEWICZ Andrzej: Białe szaleństwo. Ekran 1992 nr 7 s. 2.

SKAWIŃSKI Jakub: Barwy śniegu. Ekran 1992 nr 2 s. 4.

Telefon

TRONOWICZ Henryk: Kino ucho. Ekran 1992 nr 6 s. 7.

Walka płci

KALUŻYŃSKI Zygmunt: Czy śmierć jest kobietą? Problem walki płci ma malowniczą przeszłość oraz dynamiczną aktualność. Polityka 1995 nr 15 s. 17, il.

Wampiry

KŁOSSOWICZ Jan: Potwory, wampiry. Spotkania 1992 nr 32 s. 28-34.

Dot. literatury i filmu.

ROBOTYCKI Czesław: Wampiry. Od wierzeń ludowych do filmowych fantomów. Pol. Szt. Lud. 1992 nr 3-4 s. 144-150.

SKWARA Janusz: O duchach, zwidach i wampirach. Panorama 1993 nr 7 dod. Kino – Premiera s. 4-5, portr.

CHICHOT w mroku. Film 1996 nr 4 s. 62, il.

Wesele

CZAPIŃSKA Wiesława: Cztery wesela i... kino. Pani 1995 nr 10 s. 89-90, il.

Wietnam

BŁASZCZYNA Stanisław: Od zieleni беретów do wioski My Lai. Kino 1991 nr 1 s. 12-15, filmogr.

Więzienie

JOPKIEWICZ Tomasz: Za kratami. Film 1993 nr 27 s. 10-11, il.

ŚWIAT mimo krat. Film 1995 nr 4 s. 52.

Wilkołaki zob. też potwory, wampiry.

GARBACZEWSKI Antoni: Te straszne kudłaki. Film 1994 nr 11 s. 80-81, il.

Wojna

BŁASZCZYNA Stanisław: Czas przemocy. Film na Świecie 1990 nr 377 s. 41-54.

BUKOWIECKI Leon: Wojna i wojenka. Ekran 1985 nr 39 s. 22-23, il.

JANICKI Stanisław: Wojna po japońsku. Mówią Wieki 1993 nr 7 s. 17-18, il.

KUSZEWSKI Stanisław: Obraz wojny w filmie polskim. Kino 1985 nr 5 s. 1-4, il.

OLSZEWSKI Jan: Piękna, brudna, słuszna i zła. Film 1993 nr 2 s. 6-7.

ORLIŃSKI Wojciech: Hiszpania: od Pruszyńskiego do Keana Loacha. Wiad. Kult. 1996 nr 28 s. 12, il.

Wojna hiszpańska 1936-1939 jako temat w sztuce

Wrzesień 1939

KOŁODZIEJ Janusz: Filmowe spojrzenie na wrzesień. Ekran 1984 nr 36 s. 2-3.

KOŁODZIEJ Janusz: Obraz niepełny. 46 lat po wrześniu. Ekran 1985 nr 35 s. 2-3, 8 il.

LUBELSKI Tadeusz: Obraz Września w filmie dokumentalnym. Kino 1990 nr 2 s. 16-22, il.

Zegar

SICLER Jacques: Ważny rekwizyt. Forum 1996 nr 25 s. 18-19.

Zemsta

HELMAN Alicja: Zemsta jest rozkoszą bogów. Kino 1991 nr 8 s. 22-23, il.

Ziemie Odzyskane

LEMANN Jolanta: Ziemie Zachodnie w filmowym dokumencie pierwszych lat Polski Ludowej. Zdanie 1986 nr 5 s. 47-50.

SKWARA Janusz: Powrót na ziemie piastowskie. Ekran 1985 nr 25 s. 2-3, il.

Zło

INGLOT Jacek: Pokochać Lafcadia. Film 1993 nr 27 s. 8-9, il.

LUKOW Paweł: Kochane Zło. Film 1992 nr 29 s. 11, il.

SOBAŃSKI Oskar: Nie kocham Lafcadia. Film 1993 nr 28 s. 9.

B. Książki

Diabeł

Moja filmoteka: literatura i teatr w filmie / Aleksander Jackiewicz.
- Warszawa : Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, 1989. - S. 177-216:
Sprawy diabła.

Erotyka

Eros i film / Maria Kornatowska. - Łódź : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1986. - 184 s.

Gangsterzy

Film gangsterski / Alicja Helman. - Warszawa : Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, 1990. - 298 s.

Potwory

ABC ... potwory, upiory, straszdyła / Erich Ballinger; tł. z niem. Dobrosław Dowiat-Urbański. - Katowice : „Videograf”, 1994. - 161 s.

Strach

Kino lęków / Marek Haltof. - Kielce : „Szumacher”, 1992. - 155 s.

Sztuka

Polski film o sztuce 1947-1982: zarys dziejów / Maciej Łukowski.
- Warszawa : COMUK, 1984. - 60 s. - Filmogr.

Wampir

Seans z wampirem / Andrzej Kołodyński. - Warszawa : Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, 1986. - 233 s.

Oprac. Jolanta Juran

Konkordat

Zestawienie bibliograficzne w wyborze

Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską sporządzony został w Warszawie 28 lipca 1993 r. Ze strony polskiej podpisał go minister spraw zagranicznych w rządzie H. Suchockiej, Krzysztof Skubiszewski, ze strony Stolicy Apostolskiej nuncjusz apostolski, arcybiskup Józef Kowalczyk. Decyzją Sejmu z dnia 3 lipca 1996 r. sprawa ratyfikacji konkordatu zostanie rozstrzygnięta dopiero po

uchwaleniu nowej konstytucji i przyjęciu jej w referendum zatwierdzającym.

Tekst

1. KONKORDAT. Gaz. Wyborcza 1993 nr 175 s. 12-13.
2. KONKORDAT między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską. Rzeczpospolita 1993 nr 175 s. 3.
3. KONKORDAT między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską. Wieś i Państ. 1995 nr 4 s. 237-245.
4. KONKORDAT między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską. Życie i Myśl 1993 nr 1 s. 92-100.

Omówienia

5. BISKUPI o Konkordacie. Gaz. Wyborcza 1994 nr 201 s. 4.
6. DOMOSŁAWSKI Artur : Dwa lata konkordatu. Gaz. Wyborcza 1995 nr 213 s. 5, il.
7. DWA lata konkordatu. Kalendarium. Tyg. Powsz. 1995 nr 31 s. 10.
8. GÓRALSKI Wojciech : Bierz i czytaj. W drugą rocznicę podpisania konkordatu. Tyg. Powsz. 1995 nr 31 s. 10.
9. GRACZYK Roman : Jak naprawić konkordat? Gaz. Wyborcza 1994 nr 71 s. 15.
10. JANECKI Stanisław, ŁUCZAK Maciej : Gra w konkordat. Wprost 1996 nr 24 s. 19-21, il.
11. JANICKI Mariusz : Trzy lata postoju. Sejm zdecydował : ratyfikacja konkordatu po uchwaleniu konstytucji. Polityka 1996 nr 28 s. 30.
12. KRUKOWSKI Stanisław : O konkordacie i metodzie jego krytykowania. Rzeczpospolita 1994 nr 248 s. 5.
13. KURSKI Jarosław : Konkrety konkordatu. Gaz. Wyborcza 1994 nr 23 s. 8-9.
14. LORANC Władysław : Konkordat – droga do państwa słabego ale szczodrego. Dziś 1994 nr 11 s. 8-17.
15. MIKOŁEJKO Zbigniew : Ile Polski w konkordacie. Gaz. Wyborcza 1993 nr 179 s. 12.
16. NOSOWSKI Zbigniew : Nie było wielkiej wojny. Reakcja na konkordat w roku 1993. Więź 1993 nr 10 s. 34-52.
17. ORSZULIK Alojzy : Dobry konkordat i zła wola krytyków. Z ... biskupem łowickim, negocjatorem konkordatu rozmawia Grzegorz Polak. Gaz. Wyborcza 1993 nr 191 s. 12-13.

18. PERNAL Marek : Konkordat zagrożeniem interesów państwa? Wprost 1993 nr 35 s. 36-38.
19. PERNAL Marek : Nie taki konkordat straszny. Tyg. Powsz. 1994 nr 6 s. 1, 6.
20. PIETRZAK Michał : Nowy Konkordat Polski. Państ. i Prawo 1994 nr 1 s. 15-28.
21. PODEMSKI Stanisław : Równi i równiejsi. Konkordat a mniejszości narodowe. Polityka 1994 nr 2 s. 7.
22. PODEMSKI Stanisław : Wykładnia konkordatu. Nad czym sekretnie radzi Komisja Wspólna Rządu i Episkopatu. Polityka 1995 nr 42 s. 15-16.
23. PODEMSKI Stanisław : Zadowoleni i niespokojni. Nad konkordatem. Polityka 1993 nr 32 s. 1, 16.
24. PODEMSKI Stanisław : Zła alternatywa. Wokół konkordatu. Polityka 1995 nr 13 s. 22.
25. POLAK Grzegorz : Konkordat modny tylko w Polsce. Gaz. Wyborcza 1993 nr 137 s. 12-13.
26. SIEMIŃSKI Feliks : Czy konkordat jest potrzebny? Dziś 1993 nr 12 s. 50-57.
27. SIEMIŃSKI Feliks : Czy ratyfikować konkordat? Dziś 1994 nr 7 s. 5-9.
28. SIEMIŃSKI Feliks : Wątpliwości i zastrzeżenia. Dziś 1995 nr 1 s. 63-71.
29. SKUBISZEWSKI Krzysztof : Jak się pisze konkordat. Z ... sygnatariuszem konkordatu rozmawia Krzysztof Mroziejewicz. Polityka 1994 nr 26 s. 3.
30. SOBAŃSKI Remigiusz : Sens polskiego konkordatu. Państ. i Prawo 1994 nr 7-8 s. 3-12.
31. SUCHOCKA Hanna : Konkordat polski z 1993 r. Prz. Powsz. 1994 nr 9 s. 155-176.
32. TROSYŃSKI Andrzej : Ile konkordatu w Polsce. Gaz. Wyborcza 1993 nr 186 s. 12.
33. TUROWICZ Jerzy : Konkordat. Tyg. Powsz. 1993 nr 32 s. 3.
34. WISŁOCKI Jerzy : Konkordat kościelnych przywilejów. Wprost 1993 nr 32 s. 22-25.
35. WISŁOCKI Jerzy : Wątpliwości wobec konkordatu. Państ. i Prawo 1994 nr 7-8 s. 13-18.

36. WOŁK-ŁANIEWSKA Agnieszka : Konkordat niezgody. Prz. Tyg. 1996 nr 23 s. 3, il.
37. WOŁK-ŁANIEWSKA Agnieszka : Spadek po Suchockiej. Prz. Tyg. 1996 nr 28 s. 4-5.
38. ZALEWSKI Marek : Poufna korespondencja z arcybiskupem. Co Watykan proponuje rządowi, by ratyfikować konkordat. Prz. Tyg. 1996 nr 21 s. 1, 4-5, il.

Oprac. Beata Rudzka-Florczuk

V. NOWOŚCI WYDAWNICZE

Nowe książki o Warmii i Mazurach

1. BRAKONIECKI Kazimierz
Poświaty / Kazimierz Brakoniecki. – Olsztyn : Wydaw. MG, 1996.
– 71 s. : portr. ; 22 cm
Zbiór wierszy olsztyńskiego poety
2. BUDOWNICTWO mieszkaniowe w latach 1990-1994 : województwo olsztyńskie / Wojewódzki Urząd Statystyczny w Olsztynie.
– Olsztyn : WUS, 1995. – 30 s. głównie tab. : wyk. ; 30 cm. – Tyt. wg okł.
3. CIEŁĘCKI Marcin
„węsząc za...” / Marcin Cielęcki. – Olsztyn : MOK, 1996. – 47, [1] s. ; 21 cm. – (Owocarnia. Seria Debiutów Klubu Literackiego Młodych Miejskiego Ośrodka Kultury w Olsztynie)
Zbiór wierszy młodego olsztyńskiego poety, ucznia liceum
4. DEKANAT lubawski / [aut. tekstów Wiesława Chodkowska et al.]
– Toruń : Wydaw. Konserwatora Diecezjalnego. Kuria Diecezjalna ; Bydgoszcz : współpr. „Excalibur”, 1995. – 90 s. : fot., il., 1 mapa; 24 cm. – (Diecezja toruńska : historia i teraźniejszość / zespół red. Stanisław Kardasz (red. nacz.) et al. ; t. 11). – Bibliogr.
Historia XIII-XX w.
5. ENERGETYKA Warmii i Mazur w latach 1945-1995 / koncepcja książki i jej opracowanie red. Ryszard Reich. – Olsztyn : Zakład Energetyczny S.A., 1995. – 137, [3] s., [12] s. tabl. : il., fot. kolor., portr., wyk. ; 24 cm
6. FABIAŃSKI Władysław
Pięćdziesiąt lat działalności gospodarczej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie : (1945-1994) / Władysław Fabiański. – Olsztyn : RDLP, 1995. – 207 s. ; 24 cm
Monografia składająca się z dwóch części : opisowej, przedstawiającej działalność instytucji, i tabelarycznej, w której zestawiono dane dotyczące wyników gospodarczych leśnictwa.

7. GUSTEK Zbigniew, GĘBICKI Konstanty
Kajakiem po Łynie : od źródeł do Bałtyku / tekst Zbigniew Gustek, Konstanty Gębicki. – Olsztyn : „Wit”, cop. 1995. – [60] s. : il. kolor., fot., mapy ; 21 cm. – (Przewodnik Turystyczny)
Przewodnik turystyczny
8. IGNACIUK Jerzy
Ojczyznę płaczę / Jerzy Ignaciuk. – Olsztyn : Wydaw. „Littera”, 1995. – 40, [2] s. ; 20 cm
Zbiór wierszy olsztyńskiego poety
9. JAK Mazurowi diabeł matkę dał : bajki Warmii i Mazur / zebrał i oprac. Tadeusz Oracki. – Gdańsk : Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego, 1995. – 232, [2] s. : il. ; 21 cm. – Bibliogr.
Obszerny zbiór tekstów bajek mazurskich i warmińskich poczynszy od najstarszych pochodzących z XIX wieku do zapisanych po 1945 roku. Teksty opatrzone komentarzem, w którym podano m.in. źródło, odmiany tekstów, region, w którym utwór funkcjonował. Język bajek uwspółcześniony.
10. JAROSZEWICZ-PIERESŁAWCEW Zoja
Starowiercy w Polsce i ich księgi / Zoja Jaroszewicz-Pieresławcew. – Olsztyn : OBN, 1995. – 204, [2] s. : faks., fot., mapy, pl., rys. ; 24 cm. – (Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego ; nr 145). – Bibliogr. – Rez., Zsfassung
11. KAMIENSKI Andrzej
Stany Prus Książęcych wobec rządów brandenburskich w drugiej połowie XVII wieku / Andrzej Kamiński. – Olsztyn : OBN, 1995. – 181, [4] s., [6] s. tabl. : fot., portr., 24 cm. – (Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie ; nr 148). – Bibliogr. – Indeks. – Zsfassung
Treść: U narodzin absolutyzmu w monarchii brandenbursko-pruskiej w połowie XVII wieku. – Ustrój i stosunki społeczno-gospodarcze Prus Książęcych w połowie XVII wieku. – Wojna północna i jej wpływ na zmianę sytuacji polityczno-prawnej księstwa. – Stosunek stanów do suwerenności elektora w Prusach Książęcych. – Stany pruskie wobec wprowadzenia stałych podatków na utrzymanie armii. – Początki organizacji władz ogólnopaństwowych i ograniczanie uprawnień instytucji stanowych.

12. KOPICZKO Andrzej
Kościół warmiński a polityka wyznaniowa po II wojnie światowej / Andrzej Kopiczko. – Olsztyn : OBN, 1996. – 243 s. ; 24 cm. – (Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie ; nr 152). – Bibliogr. – Zsfassung
Głównym tematem opracowania jest stanowisko władz państwowych wobec kościoła warmińskiego. Treść przedstawiona została w następujących rozdziałach : Przemiany polityczne i kościelne na Warmii i Mazurach w wyniku II wojny światowej. – Represje wobec osób duchownych. – Polityka władz wobec grup narodowościowych i stowarzyszeń katolickich. – Laicyzacja życia społecznego. – Napięcie w polityce wyznaniowej. – Niszczenie podstawy materialnej Kościoła. – Losy innych Kościołów.
13. KOZDRON Jerzy, SOŁOMA Antoni, WÓJCICKA Anna
Kortowo w 45-leciu : z dziejów Akademii Rolniczo-Technicznej im. M. Oczapowskiego w Olsztynie : daty, fakty, wydarzenia / Jerzy Kozdroń, Antoni Sołoma, Anna Wójcicka. – Olsztyn : Oficyna Wydawnicza ART, 1995. – 360 s. : faks., fot., portr., tab. ; 23 cm
14. KOZIEŁŁO-POKLEWSKI Bohdan
Narodowosocjalistyczna Niemiecka Partia Robotnicza w Prusach Wschodnich : 1921-1933 / Bohdan Koziello-Poklewski. – Olsztyn : OBN, 1995. – 160 s. tab. ; 23 cm. – (Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie ; nr 150). – Bibliogr. – Zsfassung
Treść: Układ sił politycznych w Prusach Wschodnich w latach Republiki Weimarskiej. – Podstawowe założenia organizacyjne. – NSDAP w Prusach Wschodnich 1921-1928. – Rozbudowa i koncentracja NSDAP 1928-1933. – W walce z przeciwnikami politycznymi. – Członkowie NSDAP w Prusach Wschodnich.
15. MATYSIAK Anna
Między regionalizmem a uniwersalizmem : o poezji Erwina Kruka / Anna Matysiak. – Warszawa : Wydaw. Naukowe „Semper”, 1995. – 63, [1] s. ; 21 cm. – Indeks
Treść: Zarys życia i twórczości Erwina Kruka. – Regionalizm w Polsce – wczoraj i dziś. – Regionalizm tragiczny. – Nieuleczalna choroba pamięci. – Mit Północy. – Dom – miłość – poezja. – Zakończenie.

16. MIEJSCE rolnictwa ekologicznego w rozwoju województwa olsztyńskiego : materiały z konferencji, Urząd Wojewódzki w Olsztynie 10 kwietnia 1995. – Warszawa : Fundacja Polska Praca, 1995. – 76 s. ; 21 cm. – Bibliogr.
Treść: Artur SIEDLAREK : Słowo wstępne. – Janusz Lorenz : Uwagi dotyczące rozwoju rolnictwa ekologicznego. – Józef TYBURSKI : Stan i perspektywy rozwoju rolnictwa ekologicznego w województwie olsztyńskim. – Marian LEOPOLD : Rolnictwo ekologiczne a stan czystości wód. – Stefan SMOCZYŃSKI, Krysztyna SKIBNIEWSKA : Perspektywy zmian jakości żywności mieszkańców Olsztyna.
17. OCHRONA środowiska i gospodarka wodna w województwie olsztyńskim w latach 1990-1994 / Wojewódzki Urząd Statystyczny w Olsztynie. – Olsztyn : WUS, 1995. – 83, [1] s. głównie tabl. ; 30 cm. – Tyt. wg okł.
Tablice statystyczne zebrane w działach : Wykorzystanie i ochrona zasobów powierzchni ziemi i gleby. – Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód. – Zanieczyszczenie i ochrona powietrza. – Lasy, ochrona przyrody i krajobrazu. – Odpady. – Działalność inspekcyjno-kontrolna. – Inwestycje ochrony środowiska i fundusze ekologiczne.
18. PASZPORT regionalny : woj. olsztyńskie : Warmia i Mazury : Polska. – Olsztyn : TMS Group S.C., 1995. – 29, [3] s. ; 15 cm. – (Seria Paszport). – Opis wg okładki
Zawiera krótkie informacje dot. historii, przyrody, rzek, jezior, parków, rezerwatów i ważniejszych miejscowości.
19. POWSTANIEC polski w Prusach Wschodnich i na emigracji : z dziejów wychodźstwa polskiego i myśli politycznej po 1831 roku / pod red. Sławomira Kalembki. – Olsztyn : WSP, 1995. – 22 s. : rys., tabl. ; 24 cm. – (Studia i Materiały / WSP [Wyższej Szkoły Pedagogicznej] w Olsztynie ; nr 69)
20. RAPORT o stanie środowiska województwa olsztyńskiego w 1994 roku : praca zbiorowa / pod red. Stanisława Pietrzaka ; [oprac. Emilia Baczyńska et al.] ; Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie. – Olsztyn : PIOS, 1995. – 75, [5] s., [4] s. tabl. : il., tabl., wykry.; 24 cm. – (Biblioteka Monitoringu Środowiska). – Bibliogr.
21. ROK pruski : życie codzienne wsi polskiej na przełomie XIX i XX

w. w świetle korespondencji prasowych / [wybór] Andrzej Staniszewski ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Olsztynie. – Olsztyn : Wydaw. WSP, 1995. – XVIII, [1], 339 s. ; 24 cm. – (Studia i Materiały WSP [Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie] ; nr 75)

Zbiór 369 korespondencji prasowych opublikowanych w reprezentatywnych dla regionów Śląsk, Pomorze, Powiśle, Mazury gazetach polskich w latach 1898-1902, które dają rekonstrukcję obrazu życia mieszkańców wsi polskiej w ciągu jednego roku.

22. STACHURSKI Andrzej

Kraina Wielkich Jezior Mazurskich / Andrzej Stachurski ; [fot.] Andrzej Stachurski ; tekst Bożena Ulewicz. – Olsztyn : Agencja Fotograficzno-Wydawnicza „Mazury”, 1995. – XV, [1], 127 s. : fot. kolor. ; 31 cm

Album przyrodniczy

23. STATYSTYCZNA panorama województwa : olsztyńskie / Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny w Olsztynie. – Warszawa : Zakład Wydawnictw Statystycznych, 1993. – 75, [1] s. głównie tab. : mapa, wyrk. ; 30 cm

Zawiera dane statystyczne za lata 1990-1992 zebrane w działach : Ważniejsze dane o województwie. – Statystyczna charakterystyka gmin. – Lokaty województw w 1992 r. według podstawowych wskaźników gospodarczych i społecznych.

24. SURMINSKI Arno

Wypaść z gniazda : opowieści z Kalischken / Arno Surminski ; przekł. z niem. Anna Stasiak. – Olsztyn : Książnica Polska, 1995. – 210, [2] s. ; 21 cm

Zbiór 29 opowiadań niemieckiego pisarza urodzonego w 1934 r. we wsi Jäglack (dzisiaj Jegławki) koło Kętrzyna. Akcja utworów toczy się na terenie Mazur przed II wojną światową i w czasie jej trwania.

25. SZORC Alojzy, KOPICZKO Andrzej

Wyższe seminarium Duchowne „Hosianum” : zarys dziejów / Alojzy Szorc, Andrzej Kopiczko. – Olsztyn : Wyższe Seminarium Duchowne Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, 1995. – 168 s. : faks., fot., pl. ; 20 cm. – (Suplement Hozjański. Seria Historyczna ; 1)

Treść: Historia Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” 1565-1945. – Wyższe Seminarium Duchowne w Olsztynie po II wojnie światowej.

26. TOEPPEN Max
Historia Mazur : przyczynek do dziejów krainy i kultury pruskiej : według źródeł drukowanych i rękopiśmiennych przedstawił / Max Toeppen ; przeł. z niem. Małgorzata Szymańska-Jasińska ; oprac. i wstępem poprzedził Grzegorz Jasiński. – Olsztyn : Wspólnota Kulturowa „Borussia”, 1995. – 520, VI s., [4] k. tabl. złoż. mapy : fot, 1 port. ; 24 cm. – (Biblioteka „Borussi”). – Bibliogr. – Indeksy
- Treść: Mazury w czasach pogańskich. – Mazury w czasach panowania Zakonu Krzyżackiego (1283-1525). – Mazury pod panowaniem książąt i elektorów do czasów Fryderyka Wilhelma (1525-1640). – Mazury od czasów elektora Fryderyka Wilhelma do panowania Fryderyka Wielkiego (1640-1740). – Mazury od początku panowania Fryderyka Wielkiego do czasów najnowszych.
27. TONDEL Janusz
Srebrna Biblioteka księcia Albrechta Pruskiego i jego żony Anny Marii / Janusz Tondel ; Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 1994. – 126, [2]. s. : faks., fot. ; 29 cm. – Bibliogr.
- Kolekcja książek piśmiennictwa ewangelickiego w drugiej połowie XVI w. na zamku książęcym w Królewcu, składająca się z 20 woluminów w srebrnych oprawach. Należy do unikatowych kolekcji w dziejach europejskiego złotnictwa i bibliofilstwa. Po drugiej wojnie światowej jej większa część trafiła do Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.
28. WIELICZKO Mieczysław
Olsztyn / Mieczysław Wieliczko ; aut. Wojciech Ogrodziński. – Bielsko-Biała : „Baturo”. 1995. – 96 s. : fot. kolor. ; 26 cm. – Tekst równol. pol., niem., ang.
- Album zabytków architektury
29. WYŻSZA Szkoła Policji w Szczytnie : księga jubileuszowa z okazji 5 rocznicy powołania / pod red. Mieczysława Goettela. – Szczytno : Wydaw. WSP, 1995. – 233, [1] s. ; 28 cm. – (Studia i Materiały). – Bibliogr.

Bożena Wasilewska

Źródła informacyjno-bibliograficzne

(Wybór nabytków WBP w Olsztynie)

1. CZAJKA Michał, KAMLER Marcin, SIENKIEWICZ Witold
Leksykon historii Polski / Michał Czajka, Marcin Kamler, Witold Sienkiewicz. – Warszawa : „Wiedza Powsz.”, 1995. – 1263 s.

Leksykon, zawierający około 36 tysięcy haseł, obejmuje historię Polski od początków po czasy współczesne. Tę ogromną ilość materiału zgromadzono w blokach, dzielących wydawnictwo na dwie części. Część 1. jest częścią bibliograficzną o ponad 28 tysiącach haseł. Uwzględniono w niej osoby aktywne w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym i religijnym, w oświacie, kulturze i nauce. Z konieczności, spowodowanej olbrzymią ilością zawartego materiału, hasła sprowadzono do krótkich not podających daty, fakty, zasługi.

Część 2. stanowią hasła rzeczowe obejmujące wydarzenia polityczne, zjawiska ustrojowe, gospodarcze, wyznaniowe. Pomieszczono tu informacje dotyczące organizacji, stowarzyszeń, towarzystw, ugrupowań, instytucji naukowych, oświatowych, kulturalnych.

2. DUNIN-WĄSOWICZ Paweł, VARGA Krzysztof

Parnas bis : [słownik literatury polskiej urodzonej po 1960 roku] / [oprac. Paweł Dunin-Wąsowicz, Krzysztof Varga]. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Warszawa : „Odeon and Empik”, 1995. – 153 s. : faks., portr.

W słowniku pomieszczono biogramy młodych twórców mających w dorobku publikacje książkowe lub publikacje „w co lepszych pismach i antologiach”. W hasłach zawarto krótkie omówienia dokonań artystycznych i charakterystykę twórczości, podano miejsca publikacji, a w miarę dostępności informacji szczegóły biograficzne. Biogramy zaopatrzone również w cytaty z opracowań krytycznych, ale jak piszą autorzy „cytaty dobieraliśmy tendencyjnie, bo parę osób nam się też nie podoba”.

Oprócz haseł osobowych słownik zawiera informacje o czasopiśmie, w których pojawia się nowa literatura, art-zinach, antologiach i najważniejszych terminach jej dotyczących.

3. ENCYKLOPEDIA muzyki popularnej / Guinness. – Poznań : „Antena”, Kraków : „Rock-Serwis”, 1994 –

[T. 4] : Blues / [przekł. z ang. Leszek Kaczmarek, Krzysztof Sawala, Jarosław Weckwerth]. uzup. i red. merytoryczna Marek Jakubowski. – Poznań : „Antena”, 1995. – 407 s. : fot., portr.

Jest to czwarta już, po *Heavy Metalu*, *Latach Sześćdziesiątych* i *Latach Siedemdziesiątych* część Encyklopedii Muzyki Popularnej Guinnessa. Poświęcono ją wybitnym artystom, którzy tworzyli bluesa, wpływając na rozwój muzyki popularnej XX wieku. Encyklopedia zawiera kilkaset biogramów artystów wraz oceną ich twórczości i dyskografią. Pracę poprzedza wstęp traktujący o rozwoju muzyki bluesowej.

4. ENCYKLOPEDYCZNY słownik zoologiczny (ochrony środowiska) / red. nauk. Janusz Dziewoński.; oprac. haseł Elżbieta Pietrzyk-Sokulska [i in.] ; Polska Akademia Nauk. Centrum Podstawowych Problemów Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią. – Wyd. 2 rozsz. i popr. – Kraków : Wydaw. CPPGSMiE PAN, 1993. – 431 s.

Słownik ten podejmuje próbę zdefiniowania podstawowych pojęć z zakresu zoologii, tj. „nauki o kompleksowych zmianach zachodzących w środowisku przyrodniczym, zwłaszcza pod wpływem czynników postępu technicznego, oraz o sposobach zapobiegania lub złagodzenia ujemnych skutków ich oddziaływania”. W wydaniu drugim poszerzono szereg haseł, uściślono niektóre definicje oraz wprowadzono liczne tabele, ilustracje, wykresy. Słownik zawiera również hasła osobowe ludzi związanych zawodowo z ochroną przyrody a szczególnie zasłużonych.

5. HART Michael

100 [Sto] postaci, które miały największy wpływ na dzieje ludzkości ; ranking / Michael Hart. [z ang. przeł. Piotr Amsterdamski]. – Londyn : Puls, 1994. – 793 s. : il., faks., fot., portr.

Książka ta zawiera obszerne i ciekawe napisane biogramy 100 osób, które zdaniem autora miały największy wpływ na bieg historii. Nie są to ludzie najslawniejsi, najmądrzejsi czy najbardziej poważni, lecz ci, którzy przechylali szalę dziejów oddziałując na sposób życia i ukształtowanie świata. Jedyńm kryterium uszeregowania w zbiorze jest wpływ, jaki wywarła dana osoba na dzieje ludzkości i znaczenie zdarzeń historycznych, w których uczestniczyła. Dobór biogramów i kolejność uszeregowania w rankingu z pewnością może budzić wiele kontrowersji, autor

jednak w słowie wstępnym dokładnie tłumaczy przyjęte zasady klasyfikacji i wpływające z tego konsekwencje.

Pracę uzupełnia lista dodatkowa (100 następnych ważnych osób) wraz z krótkimi wzmiankami o wybranych spośród nich 10 osobach. Z Polaków w rankingu znaleźli swoje miejsce Mikołaj Kopernik na pozycji 19 i Maria Skłodowska-Curie na liście dodatkowej, ale uhonorowana biogramem. W publikacji pomieszczono również tablice chronologiczne ważniejszych wydarzeń.

6. KAROLCZAK Krzysztof

Encyklopedia terroryzmu / Krzysztof Karolczak. – Warszawa : „Spar”, 1995. – 288 s. : fot. – Bibliogr.

Encyklopedia ta poświęcona jest, jak zastrzega sobie autor, tylko terroryzmowi politycznemu, ale i tak wobec mnogości faktów i nasilania się zjawiska dokonano niezbędnej selekcji. Uwzględniono więc tylko najgłośniejsze, najbardziej spektakularne akty terroryzmu, od roku 1836 począwszy.

Encyklopedia składa się z trzech części. Część 1. poświęcona jest próbie definicji zjawiska i jego klasyfikacji. Część 2., zawierająca ponad 600 haseł omawia (w układzie alfabetycznym) podstawowe ugrupowania terrorystyczne, liderów i ofiary, najgłośniejsze akcje oraz instytucje powołane do zwalczania terroryzmu. Część 3. to kalendarium zamachów terrorystycznych.

7. KOSZEL Bogdan, ŻERKO Stanisław

Słownik polityków XX wieku / Bogdan Koszel, Stanisław Żerko. – Poznań : Wydaw. Poznańskie, 1995. – 318 s.

Słownik zawiera biogramy około 230 polityków XX wieku – mężów stanu, dyktatorów, przywódców supermocarstw, sekretarzy ONZ – wszystkich tych, których działalność miała znaczący wpływ na losy świata. W treściwych biogramach przedstawiono podstawowe fakty z życia mężów stanu oraz wpływ ich politycznej działalności na dzieje narodowe i powszechne, przybliżając w ten sposób przez pryzmat biografii historię stulecia. Ważniejsze biogramy zaopatrzone w bibliografię (jedynie polskie wydawnictwa zwarte). Słownik adresowany jest do wszystkich interesujących się najnowszą historią i polityką, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i studentów.

8. KTO był kim w drugim obiegu? : słownik pseudonimów pisarzy i dziennikarzy : 1976-1989 / oprac. zespół Cecylia Gajkowska [i

in.] ; pod red. Dobrosławy Świerczyńskiej; przedm. poprzedził Andrzej Friszke. - Warszawa : Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, 1995. - 285 s. - Bibliogr.

Słownik ten rozszyfrowuje około 3 tysięcy pseudonimów 1200 osób publikujących w wydawnictwach i w pismach o profilu literackim, kulturalnym, społecznym i gospodarczym z lat 1976-1989, wychodzących w kraju poza cenzurą bądź wydawanych za granicą.

Część 1. słownika obejmuje pseudonimy rozwiązane (zapisane w układzie alfabetycznym) wraz z rozwiązaniem, czyli imieniem i nazwiskiem autora. Do opisu dołączona jest dokumentacja określająca miejsce występowania pseudonimu oraz źródło będące podstawą rozwiązania. W Części 2. znajdują się nazwiska i imiona autorów wraz z krótkim biogramem i listą używanych pseudonimów.

9. MESSADIE Gerald

[Sto dwadzieścia] 120 odkryć, które zmieniły świat ; leksykon / Gerald Messadie ; przeł. [z franc.] Dariusz Bralewski. - Łódź : „Opus”, 1995. - 242 s. : il., fot., rys., - (Vademecum / „Opus”)

Piąta już publikacja z serii „Vademecum” poświęcona jest najważniejszym odkryciom z dziedziny biologii, chemii, fizyki, astronomii, medycyny, głównie XIX i XX wiecznej. Spośród tysięcy wynalazków wybrano te, które miały nie tylko znaczenie ściśle naukowe lecz przyniosły zmiany w wiedzy potocznej i wpłynęły na jakość codziennego życia.

Każdemu z opisanych odkryć poświęcony jest osobny artykuł podający nazwisko odkrywcy i datę, określający tło historyczne, fakty poprzedzające sam wynalazek, jego istotę i znaczenie.

10. MORBY John E.

Dynastie świata : przewodnik chronologiczny i genealogiczny / John E. Morby ; tł. z ang. Michał Rusinek ; oprac. Józef Kozak. - Kraków : Wydaw. Znak, 1996. - 428 s. : tab.

Publikacja zawiera tablice chronologiczne głównych dynastii świata, ze szczególnym naciskiem na Europę i jej antyczne korzenie. Tablice podają daty panowania, związki rodzinne, tytuły, zasady następstwa tronu. Kraje ułożono w większe terytorialne zgrupowania wydzielając działy : 1. Starożytny Bliski Wschód, 2. Świat Grecki, 3. Rzym i Bizancjum, 4. Barbarzyński Zachód, 5.

Europa, 6. Dynastie islamskie, 7. Indie, 8. Daleki Wschód, 9. Afryka, 10. Nowy Świat. Posługiwanie się tablicami ułatwia indeks zawierający odnośniki do głównych rozdziałów i podrozdziałów, do każdej dynastii lub linii.

11. POLAK Grzegorz

Kto jest kim w Kościele katolickim : stan na dzień 1 stycznia 1996 r. / Grzegorz Polak. – Warszawa : Katolicka Agencja Informacyjna, 1996. – 457 s. : portr.

Jest to pierwsze „Who is who” Kościoła katolickiego w Polsce. Zawarto w nim biogramy osób, które pełnią ważne funkcje w Kościele, zarówno obrządku łacińskiego jak i bizantyjsko-ukraińskiego (greko-katolickiego). Pomieszczono tu również biogramy rektorów seminariów, kierowników katedr wyższych uczelni katolickich, głównych animatorów ruchów i wspólnot oraz przewodniczących stowarzyszeń i organizacji katolickich. Kolejną grupę stanowią powszechnie znani duszpasterze, pisarze, naukowcy.

Biogramy redagowano w oparciu o ankiety wypełnione przez zainteresowanych. Zawierają one informacje biograficzne oraz dane o studiach, święceniach kapłańskich, przebiegu służby w Kościele, publikacjach, ulubionych lekturach i zainteresowaniach.

12. RYNIEWICZ Zygmunt

Bitwy świata : leksykon / Zygmunt Ryniewicz. – Warszawa : „Wiedza Powsz. ”, cop. 1995. – 692 s. – Bibliogr.

Leksykon zawiera informacje o 782 wojnach, bitwach, starciach zbrojnych i powstaniach, jakie rozegrały się od starożytności po rok 1990 włącznie. Każdy szkic zawiera krótką informację o historycznym tle wydarzenia, oraz dokładne daty, ilość wojsk, przyjętą strategię, przebieg, nazwiska dowódców, straty. Hasła zostały ułożone w porządku alfabetycznym według nazw miejsc wydarzenia (np. Potyczka przy oazie Ghira – 28 VIII 1929 znajduje się w szergu alfabetycznym pod nazwą Ghira). Publikację uzupełnia skorowidz alfabetyczny wydarzeń, indeks osób, bibliografia.

13. ŚLABCZYŃSKI Tadeusz

Wielcy odkrywcy i podróżnicy : słownik / Tadeusz Ślabczyński. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedag., 1995. – 161, [2] s. : il., portr., mapy

Słownik zawiera 169 haseł biograficznych, poświęconych najwybitniejszym postaciom w dziejach podróży i odkryć geograficznych, od starożytności do XX wieku. Objętość poszczególnych haseł uzależniona jest od wagi dokonań danej osoby. Biogramy uzupełniają kolorowe mapy i ilustracje.

Publikację zamyka chronologiczny wykaz ważniejszych odkryć i wypraw badawczych oraz bibliografia.

Oprac. Beata Rudzka-Florczuk

VI. KALENDARIUM ROCZNIC

(lipiec – grudzień)

1 lipca

100. rocznica urodzin (1896) Teofila Ruczyńskiego, nauczyciela, poety, działacza regionalnego na Warmii i Mazurach (zm. 8 VI 1979)

2 lipca

30. rocznica śmierci (1966) Jana Brzechwy, satyryka, poety (ur. 15 VIII 1900)

4 lipca

60. rocznica urodzin (1936) Henryka Grynberga, poety, prozaika

4 lipca

50. rocznica (1946) pogromu Żydów w Kielcach

4 lipca

20. rocznica śmierci (1976) Antoniego Słonimskiego, poety i felietonisty (ur. 15 X 1895)

6 lipca

200. rocznica śmierci (1796) Adama Naruszewicza, poety, historyka, jezuita (ur. 20 X 1733)

15 lipca

120. rocznica śmierci (1876) Aleksandra Fredry, komediopisarza, poety, (ur. 20 VI 1793)

17 lipca

80. rocznica urodzin (1916) Aleksandra Gieysztor, historyka

18 lipca

60. rocznica (1936) rozpoczęcia wojny domowej w Hiszpanii

20 lipca

70. rocznica śmierci (1926) Feliksa Dzierżyńskiego, działacza polskiego i rosyjskiego ruchu robotniczego, radzieckiego działacza państwowego (ur. 11 IX 1877)

27 lipca

90. rocznica urodzin (1906) Jerzego Giedroycia, publicysty i wydawcy paryskiej „Kultury”

27 lipca

50. rocznica śmierci (1946) Gertrudy Stein, pisarki amerykańskiej (ur. 3 II 1874)

29 lipca

140. rocznica śmierci (1856) Roberta Schumanna, kompozytora i pianisty niemieckiego (ur. 8 VI 1810)

1 sierpnia

70. rocznica śmierci (1926) Jana Kasprowicza, poety, dramatopisarza (ur. 12 XII 1860)

4 sierpnia

80. rocznica urodzin (1916) Eugeniusza Paukszty, prozaika, publicysty (zm. 21 V 1979)

10 sierpnia

100. rocznica urodzin (1896) Stefana Wiecheckiego-Wiecha, felietonisty, satyryka, pisarza (zm. 26 VII 1979)

14 sierpnia

40. rocznica śmierci (1956) Bertolda Brechta, niemieckiego pisarza, teoretyka teatru, reżysera (ur. 10 II 1898)

15 sierpnia

30. rocznica śmierci (1966) Jana Kiepury, śpiewaka operowego (ur. 16 V 1902)

19 sierpnia

60. rocznica śmierci (1936) Federico Garcii Lorki, hiszpańskiego dramaturga i poety (ur. 5 VI 1898)

23 sierpnia

70. rocznica śmierci (1926) Rudolfa Valentino, amerykańskiego aktora, gwiazdora filmu niemego (ur. 6 V 1895)

24 sierpnia

30. rocznica śmierci (1966) generała Tadeusza Bór-Komorowskiego (ur. 1 VI 1995)

27 sierpnia

420. rocznica śmierci (1576) Tycjana, malarza włoskiego (właśc. Tiziana Vecellio) (ur. ok. 1488)

30 sierpnia

50. rocznica śmierci (1946) Henryka Sucharskiego, majora, dowódcy obrony Westerplatte (ur. 12 XI 1898)

2 września

20. rocznica śmierci (1976) Stanisława Grochowiaka, poety, dramaturga (ur. 24 I 1934)

9 września

20. rocznica śmierci (1976) Mao Tse-Tunga, chińskiego polityka (ur. 26 XII 1893)

18 września

80. rocznica urodzin (1916) Jana Ilkiewicza, artysty malarza i pedagoga, współorganizatora życia plastycznego w woj. olsztyńskim (zm. 6 X 1969)

23 września

20. rocznica powstania (1976) Komitetu Obrony Robotników (KOR)

24 września

100. rocznica urodzin (1896) Tadeusza Sygietyńskiego, kompozytora, dyrygenta, twórcy Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze” (zm. 19 V 1955)

25 września

90. rocznica urodzin (1906) Dmitrija Szostakowicza, kompozytora rosyjskiego (zm. 12 VIII 1975)

26 września

90. rocznica założenia (1906) w Warszawie Towarzystwa Biblioteki Publicznej

28 września

10. rocznica śmierci (1986) Ewy Szelburg-Zarembiny, pisarki (ur. 10 IV 1899)

2 października

50. rocznica śmierci (1946) Ignacego Mościckiego, chemika, prezydenta RP 1926-39 (ur. 1 XII 1867)

15 października

150. rocznica urodzin (1846) Maksymiliana Gierymskiego, malarza (zm. 16 IX 1874)

22 października

90. rocznica śmierci (1906) Paula Cezanne'a, malarza francuskiego (ur. 19 I 1839)

23 października

40. rocznica wybuchu (1956) powstania na Węgrzech

26 października

90. rocznica śmierci (1906) Jana Dzierżonia, księdza, wybitnego pszczelacza (ur. 16 I 1811)

31 października

150. rocznica urodzin (1846) Edmondo de Amicisa, pisarza włoskiego (zm. 12 III 1908)

31 października

60. rocznica śmierci (1936) Ignacego Daszyńskiego, działacza socjalistycznego (ur. 26 X 1866)

15 listopada

80. rocznica śmierci (1916) Henryka Sienkiewicza, powieściopisarza, nowelisty (ur. 5 V 1846)

15 listopada

20. rocznica śmierci (1976) Jeana Gabina (właśc. Jean Alexis Moncorge) aktora francuskiego (ur. 17 V 1904)

22 listopada

80. rocznica śmierci (1916) Jacka Londona, pisarza amerykańskiego (ur. 12 I 1876)

23 listopada

80. rocznica urodzin (1916) Tadeusza Hołuję, pisarza (zm. 23 X 1985)

26 listopada

90. rocznica śmierci (1906) Juliana Klaczko, pisarza politycznego i historycznego, poety, krytyka (ur. 6 XI 1825)

27 listopada

40. rocznica (1956) powołania do życia Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Pojezierze” w Olsztynie

grudzień

100. rocznica (1896) powołania do życia Mazurskiej Partii Ludowej

5 grudnia

70. rocznica śmierci (1926) Claude'a Moneta, malarza francuskiego (ur. 14 XI 1840)

10 grudnia

100. rocznica śmierci (1896) Alfreda Bernharda Nobla, szwedzkiego chemika i przemysłowca, fundatora nagrody (ur. 21 X 1833)

10 grudnia

60. rocznica śmierci (1936) Luigi Pirandella, włoskiego poety, dramaturga i powieściopisarza (ur. 28 VI 1867)

11 grudnia

120. rocznica urodzin (1876) Mieczysława Karłowicza, kompozytora i taternika (zm. 8 II 1909)

11 grudnia

50. rocznica (1946) utworzenia Funduszu Narodów Zjednoczonych Pomocy Dzieciom – UNICEF

13 grudnia

30. rocznica śmierci (1966) Stanisława Mikołajczyka, działacza ruchu ludowego (ur. 18 VII 1901)

15 grudnia

30. rocznica śmierci (1966) Waltera Disney'a, amerykańskiego reżysera i producenta filmowego (ur. 5 XII 1901)

25 grudnia

80. rocznica śmierci (1916) Adama Chmielowskiego, Brata Alberta, zakonnika (ur. 20 VIII 1846)

27 grudnia

60. rocznica śmierci (1936) Leona Wyczółkowskiego, malarza, grafika (ur. 11 IV 1852)

29 grudnia

70. rocznica śmierci (1926) Rainera Marii Rilke, poety austriackiego (ur. 4 XII 1875)

29 grudnia

10. rocznica śmierci (1986) Andrieja Tarkowskiego, rosyjskiego reżysera filmowego (ur. 1932)

31 grudnia

200. rocznica urodzin (1796) Ignacego Pietraszewskiego (w Biskupcu Reszelskim) orientalisty, numizmatyka, dyplomaty (zm. 16 XI 1869)

31 grudnia

80. rocznica śmierci (1916) Grigorija Rasputina, rosyjskiego mnicha, faworyta rodziny Mikołaja II (ur. 1872)

31 grudnia

20. rocznica śmierci (1976) Elżbiety Jackiewiczowej, powieściopisarki (ur. 22 II 1902)

VII. KALENDARIUM WYDARZEŃ Z ŻYCIA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

(I półrocze 1996)

STYCZEŃ

- 2.01.** – na emeryturę odeszła długoletnia pracownica Działu Organizacyjno-Administracyjnego WBP **Regina Kołata**. Życzymy pomyślności, zdrowia i nieustającej pogody ducha.
- 15.01.** – odbyło się spotkanie pracowników Regionalnego Ośrodka Kultury, Miejskiego Ośrodka Kultury i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie z posłem **Janem Budkiewiczem**.
- 25.01.** – w sali konferencyjnej WBP przy ul. 1 Maja 5 członkowie Polskiego Towarzystwa Czytelniczego – Oddział Olsztyński spotkali się z poetą **Jerzym Górczyńskim** na promocji jego nowego tomiku pt. „Granice”.
- 31.01. - 1.02.** – **Jerzy Pik i Elżbieta Maruszczak** (Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP) przebywali w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łodzi oraz w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Głównym celem wyjazdu były konsultacje w sprawie komputerowego programu bibliotecznego MAK.

LUTY

- 9.02.** – W sali konferencyjnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej przy ul. 1 Maja 5 odbyła się sesja Rady Miejskiej Olsztyna. Radni zwiedzili także agendy udostępniania WBP.
- 9 - 12.02.** – z powodu awarii ogrzewania nastąpiły przerwy w pracy agend Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej działających w Starym Ratuszu.

MARZEC

- 12.03.** – Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie była miejscem **obrad Zespołu do Spraw Bibliografii Regionalnej przy SBP**. Goście m.in. zapoznali się z osiągnięciami WBP w zakresie komputeryzacji prac związanych z opracowaniem „Bibliografii Warmii i Mazur” oraz odwiedzili agendy udostępniania WBP.

13.03. – w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej gościł **Bernard Kwo-ka** z Martin-Opitz-Bibliothek w Herne (Niemcy).

Odbyło się szkolenie dla dyrektorów i kierowników bibliotek miejskich, miejsko-gminnych i gminnych. Główne punkty programu to omówienie aspektów realizujących ustawy o zamówieniach publicznych oraz podsumowanie wojewódzkiego **konkursu na najlepszą bibliotekę publiczną w 1995 r.** Wyniki konkursu wewnątrz numeru (Dz. I).

14 - 15.03. – w związku z premierą w Olsztyńskim Teatrze Lalek sztuki „Narkomani” opartej na książce „Pamiętnik narkomanki” przebywała w Olsztynie jej autorka **Barbara Rosiek**. Była to również dobra okazja do spotkania się z czytelnikami. Spotkania autorskie odbyły się w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie, w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dobrym Mieście oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

31.03. – w wyniku połączenia Miejskiego Domu Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych w Ostródzie utworzono nową jednostkę organizacyjną pod nazwą **Centrum Kultury i Sportu w Ostródzie**. Działalność swoją Centrum rozpoczęło 1.04.96 r.

KWIECIEŃ

10.04. – w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie na spotkaniu autorskim gościł **Czesław Skonka** – prezes Oddziału Wojewódzkiego Stowarzyszenia Miłośników Tradycji „Mazurka Dąbrowskiego” w Gdańsku, redaktor naczelny „Pieśni Skrzydlatej” i autor książki „Śladami Generała Józefa Hallera”.

23 - 25.04. – Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w Warszawie i Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie zorganizowały **konferencję dyrektorów wojewódzkich bibliotek publicznych**. Obrady odbywały się w Starych Jabłonkach. Podstawowe tematy to podsumowanie działalności bibliotek publicznych w 1995 r. oraz problem **bibliotek publiczno-szkolnych**. Protokół z konferencji wewnątrz numeru (Dz. I).

25 - 27.04 – **Miejska Biblioteka Publiczna w Morągu** przeprowadziła dwa konkursy dla dzieci i młodzieży: recytatorski „Strofy z Warmii i Mazur” oraz „Nad jeziorem bajka śpi” – konkurs na opowiadanie baśni i legend Warmii i Mazur. Wręczenie nagród zwycięzcom nastąpiło podczas Morąskich Dni Książki 1-2.05.96 r.

MAJ

11.05. – **Miejski Ośrodek Kultury**, w strukturze którego działają biblioteki samorządowe, obchodził 50-lecie powstania bibliotek publicznych w Olsztynie. Gościem MOK-u w tym dniu była **prof. Jadwiga Kołodziejska** (Instytut Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej w Warszawie).

15.05. – oddział SBP i **Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie** zorganizowały lokalny Dzień Bibliotekarza.

29.05. – kolejne szkolenie dla dyrektorów i kierowników bibliotek miejskich, miejsko-gminnych i gminnych zorganizowano w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie. **Jan Burakowski**, autor książki „Samorządowa biblioteka publiczna” przedstawił podstawy prawne, organizacyjne, merytoryczne funkcjonowania bibliotek samorządowych. Najważniejsze przepisy w znowelizowanym Kodeksie pracy omówiła specjalista ds. kadr WBP Alina Rolka.

31.05. – w obecności lokalnych władz dokonano otwarcia nowej siedziby **Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszycach**. Odremontowany budynek, w którym niegdyś mieściła się synagoga, zlokalizowany jest w centrum miasta. Powierzchnia użytkowa wynosi 700 m² – w pełni pozwala to zaspokoić potrzeby czytelników.

CZERWIEC

3.06. – **Miejska Biblioteka Publiczna w Kętrzynie** zorganizowała Dzień Bibliotekarza.

3 - 5.06. – w III Ogólnopolskiej Konferencji ph. „**Komputeryzacja bibliotek publicznych**” w Supraślu k. Białegostoku uczestniczyli: dyrektor WBP w Olsztynie **Roman Ławrynowicz** oraz **Elżbieta Maruszczak** i **Jerzy Pik** (Dział Instrukcyjno-Metodyczny).

11.06. – w Koszalinie odbyła się X Sesja Zgromadzenia Ogólnego Krajowego Sejmiku Samorządu Terytorialnego. Dzięki **Markowi Żylińskiemu** w programie obrad znalazła się sprawa bibliotek samorządowych. Problemy bibliotek przedstawili **dr Jerzy Maj** (Biblioteka Narodowa) i **mgr Roman Ławrynowicz** dyrektor WBP w Olsztynie.

17 - 21.06. – w Oddziale Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej WBP przeprowadzono spis kontrolny księgozbioru.

Oprac. Joanna Burska

